БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

8-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 59 (1837)
24 МАРТ ЖУМА 1961 йил
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ҚОЗОҒИСТОН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИЛҒОРЛАРИНИНГ КЕНГАШИ ЎЗ ИШИНИ ТАМОМЛАДИ

Деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни тез кўпайтириш йўлларини муҳокама қилган Қозоғистон қишлоқ хўжалик илғорларининг кенгаши ўтган куни ўз ишини тамомлади. Кенгашда Н. С. Хрущчев катта нутқ сўзлади.

Қозоғистон КП Марказий Комитетининг секретари **Д. А. Кунаев** кенгаш ишига якун ясаб сўзлаган нутқида, КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Совет ҳукуматининг бошлиғи Н. С. Хрушчевнинг Қозоғистонда бўлиши республика тарихига ва бутун мамлакат тарихига қўриқ ерларни ўзлаштиришдаги янги босқичнинг, Қозоғистонни қишлоқ хўжалик маҳсулотлари мўл-кўл бўлган ўлкага айлантириш йўлидаги ятарувчилик ишларини мисли кўрилмаган кўламларда янада кенг авж олдиришнинг бошланиши бўлиб киради, деб таъкидлади.

Партия ташкилотлари, совет органлари ва барча коммунистларнинг вазифаси, деди ўртоқ Кунаев, халқни қабул қилинган мажбуриятларнинг ҳар бир звено, бригада ва фермада, ҳар бир совхоз ва колхозда бажарилишини амалда ташкил қилишга отлантиришдан иборатдир.

Ўртоқ Кунаев қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштиришда эришилган ғалабани нишонлаш юзасидан Қозоғистон ССР Олий Совети Президиуми, Министрлар Совети ва Қозоғистон Компартияси Марказий Комитети Қозоғистонда бу умумхалқ ишининг улуғворлигини акс эттирувчи монумент қуришга қарор қилганликларини айтди.

Қозоғистон ССР Олий Совети Президиуми, Министрлар Совети ва Қозоғистон Компартияси Марказий Комитети республика Олтин китобини таъсис этиш ҳақида қарор қабул қилдилар. Бу китобга қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштирувчиларнинг, колхоз ва совхоз новаторларининг номи, ўзларининг амалий ишлари билан Совет Ватанимизнинг шуҳратини оширган кишиларнинг номи ёзилади. Бу Олтин китобга қўриқ ерларни ўзлаштиришнинг бош ташкилотчиси — Н. С. Хрушчев номини биринчи қилиб ёзишга қарор қилинди.

Қозоғистон ССР Олий Совети Президиуми, деди сўнгра ўртоқ Кунаев, Н. С. Хрушчевни «Қўриқ ерларни ўзлаштирганлик учун» медали билан мукофотлаш ҳақида Фармон қабул қилди. Гулдурос қарсаклар остида ўртоқ Кунаев мукофотни Н. С. Хрушчевга топширади. У қозоқ халқи номидан ўртоқ Н. С. Хрушчевга сиҳат-саломатлик ва Ватанимизнинг, совет халқининг бахт-саодати йўлида, мамлакатимизда коммунизм ғалабаси йўлида узоқ умр тилайди.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев ўзининг медаль билан мукофотланганлиги учун чин кўнгилдан чуқур ташаккур изҳор қилади. Залда қизғин гулдурос қарсаклар бошланади.

Қозоғистон қишлоқ хўжалик илғорларининг кенгаши ўз ишини тамомлади.

* * *

Кечқурун опера ва балет театри биносида кенгаш қатнашчилари учун санъат усталари ва бадиий ҳаваскорлар иштирокида концерт қўйиб берилди.

Концертда Н. С. Хрушчев ҳозир бўлди.

Мажбуриятларни бажариш— муқаддас бурчимиз

Газетамизнинг 22 март сонида областимиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг 1961 йил учун олган социалистик мажбуриятлари эълон қилинди. Қишлоқ хўжалик ходимларининг область кенгашида муҳокама этилиб, баланд руҳ ва якдиллик билан бир оғиздан қабул қилинган бу мажбурият ҳар бир меҳнаткашдан— колхозчи, совхоз ишчиси, механизатор, ҳар бир партия, совет ва комсомол ходими ҳамда қишлоқ хўжалиги мутахассисидан зўр ғайрат, жасорат ва ташаббус кўрсатиб, фидокорона меҳнат қилишни талаб этади.

«Биз область қишлоқ хўжалик ходимлари кенгашининг қатнашчилари, — дейилади Мурожаатда, — **колхозчилар, совхоз ишчилари ва областнинг барча меҳнаткашларини янада кўпроқ ижодий ташаббус кўрсатиб ишлаш, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини ошириш, зиммага олинган социалистик мажбуриятларни сўзсиз бажариб, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXII съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг кўламда авж олдиришга чақирамиз».**

Бу чақириққа жавобан ғайрат камарини маҳкам боғлаб социалистик мажбуриятни бажариш учун ҳозирдан бошлаб амалий ишга киришишимиз, бутун куч ва ғайратимизни, ташкилотчилик қобилиятимиз ва ижодий ташаббусимизни, қалбимизнинг бутун ҳароратини берилган ваъданинг устидан чиқиш учун сарфлашимиз керак.

КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарорларидан руҳланган областимиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ўз ички имкониятларини ҳисоблаб чиқиб ва янги резервларни аниқлаб бу йил 500 минг тонна пахта, 200 минг тонна каноп пояси, 1600 тонна уруғлик каноп, 220 минг тонна сабзавот, 160 минг тонна полиз экинлари маҳсулотлари, 150 минг тонна картошка, 15 минг тонна мева, 51 минг тонна узум ва 23 минг тонна дон етиштиришга сўз бердилар. 1240 тонна пилла тайёрлаш, 26.5 минг тонна гўшт, 74 минг тонна сут, 19 миллион дона тухум етиштириш ва давлатга 21 минг тонна гўшт, 58,5 минг тонна сут, 16,5 миллион дона тухум, 1490 тонна жун сотиш мажбуриятини олдилар. Ғайратга-ғайрат қўшиб фидокорона меҳнат қилинса бу рақамлар жуда реал ва бажарилиши мумкин бўлган рақамлардир. Бу йил ҳар қандай шароитда бўлса ҳам берилган ваъданинг уддасидан чиқиш, олинган социалистик мажбуриятларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлаш — областимиздаги ҳар бир меҳнаткашнинг ор-номуси, шон-шараф иши, муқаддас ва виждоний бурчидир.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев КПСС Марказий Комитетининг январь Пленумида сўзлаган нутқида бундай деган эди:

— **Бизда яхши коммунистик традиция одат бўлиб қолган: ваъда бердингми, уни бажаришинг керак. Қуруқ ваъда бераверишсовет кишиларининг руҳига тўғри келмайди. Колхозчилар, совхозларнинг ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари далаларда ва фермаларда жонбозлик билан меҳнат қилмоқдалар, бутун халқ олдида берган сўзларининг устидан чиқишга интилмоқдалар. Бундай қилиш яхши ва биз буни табриклашимиз керак».**

Областимиз партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари ва барча меҳнаткашлари Никита Сергеевичнинг бу қимматли кўрсатмасига амал қилиб, ҳамма мажбуриятларни муваффақиятли адо этиш учун ҳозирдан мустаҳкам пойдевор яратиб боришлари, мажбуриятни сўзсиз бажариш юзасидан ҳар бир ходимнинг шахсий масъулиятини оширишлари керак.

Очиқ эътироф этишимиз керакки, ўтган йили областимиз пахтакорлари социалистик мажбуриятлари у ёқда турсин, ҳатто пахта тайёрлаш давлат планини ҳам бажаролмадилар. Давлатга атиги 374,1 минг тонна ёки 82,2 процент пахта сотилди, 81 минг тонна пахта кам топширилди. Бир йилнинг ўзида пахта ҳосилдорлиги 1959 йилдаги 22,2 центнердан 1960 йилда 18,1 центнерга камайиб кетди.

«Шундай фактлар оз эмаски, — деб алоҳида таъкидланади КПСС Марказий Комитетининг январь Пленуми қарорида, — ходимлар мажбуриятларни масъулиятсизлик билан оладилар, планни шунча бажарамиз, деб ҳамма ёққа жар соладилар, бу ҳақда бюрократларча оғиз кўпиртирадилар, лекин мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлайдиган ташкилий чораларни кўрмайдилар ва натижада мажбуриятларни бажаришни барбод қиладилар».

Район ва шаҳар партия комитетлари, район ва шаҳар ижроия комитетлари, барча бошланғич партия ташкилотлари, колхоз правлениелари, совхоз дирекциялари ўтган йилнинг аччиқ сабоқларидан ва январь Пленумининг қароридан тегишли хулоса чиқариб, бу йил мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлайдиган ташкилий ишларни кучайтиришлари, кадрларни партия ва халқ олдида виждонли ва ростгўй бўлиш руҳида, топширилган иш учун, мажбуриятни бажариш учун юксак масъулиятни чуқур ҳис этиш руҳида тарбия қилишлари лозим.

Бу йил барча колхоз ва совхозларда пахта ҳосилдорлигини ошириш, область бўйича ялпи маҳсулотни 500 минг тоннага ва гектаридан олинадиган ўртача ҳосилни 24.2 центнерга етказиш, камида 150 минг тонна пахтани машиналар билан териб олиш энг муҳим вазифа қилиб қўйилди. Пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш учун Самарқанд ва Жанубий Қозоғистон областларининг меҳнаткашларини социалистик мусобақага чақирдик. Бу мусобақа байроғини баланд кўтариб, олдимизда турган ғоят муҳим вазифаларни, олинган социалистик мажбуриятларни областимиздаги ҳар бир меҳнаткашга пухта тушунтириш ва уларни мажбуриятни бажариш учун курашга отлантириш, омманинг жанговар ташкилотчилари бўлиш — партия ташкилотларининг шарафли бурчидир.

Чигит экишга саноқли кунлар қолган ҳозирги қизғин дамларда экиш кампаниясини шай бўлиб кутиб олиш ва уни энг қисқа ва энг қулай агротехника муддатларида зўр уюшқоқлик билан юқори сифатли ўтказиш — мажбуриятнинг муваффақиятли бажарилишини таъминлайдиган дастлабки қадамдир. Колхоз правлениелари, совхоз дирекциялари, район партия, совет ташкилотлари ва қишлоқ хўжалик органлари кўкламги экишга тайёргарликни яна бир марта синчиклаб текшириб чиқишлари, чигит экишни муваффақиятли ўтказиш, барча майдонларда чигитни бир текис ундириб олиб, ғўза тупларининг нормал қалинликда бўлишини таъминлаш чораларини кўришлари керак. Шу билан бирга қишлоқ хўжалигининг пахтачиликдан бошқа ҳамма соҳалари бўйича олинган мажбуриятларни ҳам сўзсиз бажариш учун шу кунларда жиддий ҳаракат бошлаш керак. Ахир ота-боболаримиз баҳорги ҳаракат — кузги баракат деб бекорга айтмаганларку!

КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарорларига жавобан деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларини янада мўл-кўл қилиш учун, олинган социалистик мажбуриятларимизни муваффақиятли бажариш учун умумхалқ социалистик мусобақасини кенг авж олдирайлик, жонажон партиямизнинг шонли XXII съездини янги меҳнат зафарлари билан кутиб олайлик!

Олимлар билан деҳқонларнинг ҳамкорлигини мустаҳкамлаймиз

(ОБЛАСТЬ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ НОВАТОРЛАРИ ВА МУТАХАССИСЛАРИ КЕНГАШИНИНГ ЙИҒИЛИШИДАН)

Колхоз далалари экиш арафасида. Қайси картага қайси схемада чигит экиш фойдали, ерни уруғни экишга қандай қилиб тайёрлаш лозим? Ана шундай қатор масалалар қишлоқ меҳнаткашларининг диққат марказида турибди. Шу тадбирларнинг амалга оширилишида тўғри фикрни ўртага ташлаш ва мўл ҳосил учун кураш йўлида деҳқонларга ёрдам бериш мақсадида область қишлоқ хўжалиги новаторлари ва мутахассислари кенгашининг дастлабки йиғилиши бўлиб ўтди. Улар Янгийўл районидаги Сталин номли колхоз пахта далаларида иш бошладилар. Бу ерда бой тажрибаларга, илғор агротехника фанининг ютуқларига асосланган ҳолда қизғин тортишувлар бўлиб, қимматли маслаҳатлар ўртага ташланди.

Кенгаш аъзолари колхознинг ўртоқ Исмоил Иноғомов бошлиқ бригадаси далаларини обдон кўздан кечиришди. Қора тупроқли, ҳосилдор ерлар. Сизот сувлари чуқур, карталар теп-текис.

— Ўтган йили мана шу далаларга, — ҳикоя қила бошлади колхоз раиси ўртоқ А. Ортиқов, — чигитни 60х60 схемасида квадрат-уялаб жойлаштирдик. Оқибатда бригада катта зарар кўрди. Нега деганда ғўза парваришидан кейин фақат 65—70 минг туп кўчат сақлаб қола олдик. Бу жуда кам. Агар қатор ораларини торроқ қилиб экканимизда эди, кўчатдан яна 8—10 минг туп ютган бўлар эдик. Натижада ҳосил 3 центнердан 5 центнергача ошар эди.

Бу йил бригада гектаридан 33,5 центнердан ҳосил етиштириш учун курашмоқда. Бунга қандай қилиб эришиш мумкин? Бригада аъзолари чигитни 60х50 схемасида жойлаштириш ва ҳар гектар ерда камида 85—90 минг туп кўчат сақлаб қолиш тадбирларини кўрмоқдалар.

— Жуда тўғри, — кенгаш аъзолари маъқуллашди.

Бироқ бригадада кам ҳосилли, нотекис карталар ҳам бор. Бригада бу ерлардан қандай қилиб мўл ҳосил олиши мумкин? Бу ҳақда колхоз новаторлари ва мутахассислари кенгаши бир қарорга келдилар. Ҳар бир картанинг шароитини яхши ўрганган ҳолда ишга дифференционал ёндошиш керак. Квадрат-уялаб чигит экиш усули кенг қўлланилиши лозим.

Бошқа бир бригаданинг ерларига чигитни 60х45 схемасида экилади. Фақат ноқулай, нотекис карталаргагина кейинчалик механизация билан икки томонлама ишлашга мослаштирилган ҳолда оддий усулда чигит экиш мумкин. Нега деганда оддий усулда чигит экилган тақдирда ҳамма вақт кўчатларни нормал қалинликда сақлаб бўлмайди. Шунингдек чигит ҳам кўп сарфланади.

— Ҳар бир уяда қанчадан кўчат қолдирилиши фойдали?

Бу саволга Янгиер шаҳридаги «Коммунизм» колхозининг раиси Т. Латипов, Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг раиси А. Матқобулов, Юқори Чирчиқ районидаги «Правда» колхозининг раиси И. А. Цой, академик Н. Маннонов ўртоқлар жавоб бериб, ҳар бир уяда 3 тадан кўчат қолдирилса ҳосил элементлари тўла сақлаб қолинади, ўсимлик яхши ривожланади, деб тўғри исбот қилдилар. Фақат қумлоқ ерлардагина тўрттадан кўчат сақлаб қолиш мумкин. Ҳар иккала қалинликда кўчат қолдирилган тақдирда ҳам ўсимликларнинг соғлом ривожланиши учун ўз ҳолатига қараб, ишнинг кўзини билиб парвариш қилиш керак.

Машҳур пахтакор Ҳакимполвон Қодиров йиғилганларга қимматли маслаҳатлар берди. У хатоларга тайёр кўчат ўтқазиш масаласига алоҳида тўхталди. Махсус металл қисқич ёрдамида кўчатларнинг илдизига зарар етказмасдан олиб, хатоларга экилса бу кўчат ўз тупроғи нами билан кўкара беради, ғўза бир хил ёшда ўсади. Яганалаш вақтида кўчатларнинг туп бўлиб қолишига йўл қўймаслик керак. Кўчатларнинг қатор бўлиб турганн дуруст.

— Бригадир ўртоқ Иноғомовга бир қатор эътирозларим бор, — сўзида давом этди ўртоқ Қодиров. — бу ерда баъзи карталар ҳалигача текисланиб чиқилмаган. Паст-баланд, шунинг учун ҳамма ерда нам бир хил эмас. Бу ҳолда чигитни бир текис ундириб олиш қийин. Бундан ташқари, колхозчилар сифатсиз ҳайдалган баъзи ерлардаги ғўзапояларни дарҳол йиғиб олишлари керак. Акс ҳолда аниқ квадрат ҳосил қилиб бўлмайди.

Кенгаш аъзолари колхозда маҳаллий ўғит жамғаришга қандай эътибор берилаётганлиги билан ҳам қизиқдилар. Бу хўжалик пландаги 12 минг тонна гўнгнинг 11700 тоннасини далага ташиб чиқарганлар. Пахтакорлар бу билан хотиржамланаётганлари йўқ. Яқин кунлар ичида яна беш минг тонна маҳаллий ўғит жамғариш учун курашмоқдалар. Бу яхши! Лекин шу ўғитлардан нотўғри фойдаланилмоқда. Чиритилмаган гўнгларни ҳар жой—ҳар жойга чочиб қўйишган. Натижада маҳаллий ўғит шамолда тез қуриб, ўзининг қимматини йўқотган. Бундай қилиш ярамайди. Қишлоқ хўжалиги мутахассислари маҳаллий ўғитдан кузда шудгор вақтида ёки баҳорда фойдаланиш, шунингдек ғўза парвариши даврида шарбат қилиб оқизиш, фойдали деб маслаҳат беришди. Суперфосфат ва бошқа минерал ўғитларни ерга самолет билан эмас, СУЗ билан солишни тавсия этишди.

Экиш олдидан ерни сифатли тайёрлаш тўғрисида ҳам қатор қимматли, фойдали маслаҳатлар айтилди. САИМЭнинг агротехник лабораторияси раҳбари ўртоқ Соколов дискали боронани кенг қўлланиш ҳақида маслаҳат берди. Тупроқ зичлашиб кетган ёки ерлар қўшимча суғорилган карталарда дискали борона билан бир вақтда чизеллаш фойдалидир. Кенгаш аъзолари дискали боронани ёввойи ўтларнинг илдизларини қирқиб ташлашда ҳам ишлатиш яхши натижа беришини айтдилар.

Баъзи деҳқонлар ерларни чуқур чизеллаш яхши натижа беради, дейдилар. Бу нотўғри. Бу ҳолда тупроқ ўз намини кўп йўқотади, уни текислаш эса анча қийинлашади. Тажриба бундай майдонларда чигит ола чиқишини ва ҳар гектар ерда 4 центнергача ҳосил йўқотилишини кўрсатади. Шунинг учун мутахассислар чизеллашни 10—12 сантиметр чуқурликда ўтказишни тавсия қилдилар.

Волокун билан бороналаш катта фойда келтиради. Сталин номли колхозда бороналаш вақтида тракторга бирйўла 12 борона, 5 волокун тиркаб ишлатадилар. Тажриба сизот сувлари чуқур бўлган ерларда дискали бороналар чизеллардан кўра фойдалироқ бўлишини кўрсатади.

— Далаларда катта-катта кесаклар пайдо бўлиб қолганида нима қилиш керак, —деб сўрайди кенгаш аъзоларидан бири.

— Оғир молани ишга солинг.— деб маслаҳат беради ўртоқ Соколов.

Кўп хўжаликлар уруғлик чигитни экишдан олдин чуқурликларда намлашни тажриба қилиб келмоқдалар. Бу кўп ҳолларда кўчатнинг нимжон бўлиб касалланишига олиб келади. Ўсимликларни ҳимоя қилиш область станциясининг директори энтимолог Бондаренко ва бошқа мутахассислар уруғлик чигитни гексохлораннинг 12 процентли суюқлиги билан дорилашни, сўнгра эса сув билан енгил-елпи намлаб икки-уч соатдан сўнг экишни тавсия қилдилар.

Новаторлар квадратларнинг аниқлигини таъминлашда маркерларнинг тўғри бўлишига алоҳида аҳамият беришни таъкидладилар. Ҳар бир бригада ижодий ташаббус кўрсатиб ишлаши ва сеялкаларнинг тўғри ишлашини доим кузатиб бориши лозим.

Карталардан қанчалик тўғри ва унумли фойдаланилса, ҳосил шунчалик мўл бўлишини унутмаслик керак. Бу соҳада Сталин номли колхоз аъзолари анчагина иш қилдилар. Масалан, колхознинг 7-бригадасида эски зовурларнинг ҳамда девор ўринларининг текислаб юборилиши натижасида анчагина ер қўшилди. У ерга пахта экиб, қўшимча равишда 3,5 тонна ҳосил олиш мумкин. Колхоз бўйича ҳаммаси бўлиб пахта майдони 36 гектарга кенгайтирилди.

Афсуски, ҳамма хўжаликларда ҳам шундай қилинмаётир. Кенгаш аъзолари қўшни Ленин номли колхознинг ўртоқ Йўлдошев бошлиқ бригадаси далаларида бўлдилар. Бу ерда ҳар бир карта 25 гектардан бўлишига қарамасдан амалда 22 гектар ерга чигит экилади. Уч гектар ер эса чуқурликлар, дўнгликлар ҳисобига исроф бўлиб кетган. Қандай қилиб бу ерда ҳосилнинг чўғи кўпайсин! Шундай экан, ҳар бир колхоз, ҳар бир бригада тез орада ўз даласини яна қайта текшириб чиқсин ва бир қарич ернинг ҳам чигит экилмасдан қолмаслиги учун зарур чораларни кўрсин.

Кенгаш аъзолари Сталин номли колхознинг чорва фермаси иши билан ҳам танишдилар. Бу ерда озмунча ютуқларни қўлга киритилмаган. Давлатга гўшт сотиш йиллик плани муддатидан илгари бажарилган. Сут соғиб олиш ўтган йилдагига қараганда кескин кўпайган.

Кечга томон кенгаш аъзолари фикр алмашиш учун Сталин номли колхознинг клубига тўпландилар. Жуда кўп қимматли маслаҳатлар ва таклифлар ўртага ташланди. Орджоникидзе районидаги Ленин номли колхознинг раиси ўртоқ Т. Нормуҳамедов ҳар бир пахтачилик колхозида сабзавот, картошка экишга ҳам эътибор бериш керак, деган масалани қўйди.

Тошкент олий партия мактабининг қишлоқ хўжалиги кафедраси мудири ўртоқ Малицкий хўжаликларда қимматли озуқа экини серҳосил шобдор экинини кенг жорий қилиш керак деб тавсия этди.

Шунингдек Кенгашда пахтачилик звеноларини мустаҳкамлашга ҳам катта эътибор берилди. Новаторлар кенгаши Зуҳра Комилова, Роза Квон сингари донгдор сут соғувчилар, Ҳакимполвон Қодировдек уста пахтакорлар меҳнат қилаётган Орджоникидзе районидаги Ленин номли, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел», Пискент районидаги Тельман номли колхозларда илғорлар тажрибаси мактаблари ташкил этишга қарор қилди.

Новаторлар ва қишлоқ хўжалиги мутахассислари кенгашининг йиғилишида область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ М. Абдураззоқов нутқ сўзлади.

Кенгаш йиғилишида область ижроия комитетининг раиси Х. Э. Эргашев, область партия комитетининг секретарлари С. М. Веселов ва Ҳ. Р. Мусахонова ўртоқлар қатнашдилар.

Қаҳрамон оналарга мукофот топширилди

Ўн ва ундан ортиқ бола туққан ҳамда тарбиялаган аёллардан бир группасига «Қаҳрамон она» деган фахрли ном берилганлиги муносабати билан 23 мартда Тошкент шаҳар ижроия комитетининг мажлислар залида уларга тантанали вазиятда «Қаҳрамон она» ордени ва ССР Иттифоқи Олий Совети Президиумининг ёрлиғи топширилди.

Мукофотларни шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари С. А. Раҳматхўжаева топширди. У мукофотланганларни самимий табриклади ва меҳнатда, болаларни тарбиялашдан иборат олижаноб ишда уларга муваффақиятлар ҳамда шахсий турмушларида катта бахт-саодат тилади.

Мукар Пўлатова мукофотланган қаҳрамон оналар номидан сўзга чиқиб, совет хотин-қизлари ва болалар ҳақида ҳормай-толмай ғамхўрлик қилаётганликлари учун Коммунистик партия ва Совет ҳукуматига қизғин ташаккур билдирди. (ЎзТАГ).

МЕҲНАТИМИЗ СОЗ БЎЛГАЧ

Қозоғистон ССР қишлоқ хўжалик илғорларининг кенгашида Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Г. ХВАНнинг сўзлаган нутқи

Қадрли ўртоқлар! Мен қардош Қозоғистон қишлоқ хўжалигининг илғор меҳнаткашлари кенгашида КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари ва СССР Министрлар Советининг Раиси, қадрдонимиз Никита Сергеевич Хрушчев қатнашаётган кенгашда иштирок этишдек бахтга муяссар бўлдим. **(Қарсаклар).**

Ўзбекистон ССР Тошкент областининг колхозчилари, ишчилари номидан бу ерда ҳозир бўлган кишиларнинг ҳаммасига салом топширишга, ўзбекча раҳмат айтишга ижозат бергайсиз. **(Қарсаклар).** КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қарорларини амалга ошириш учун ва партия XXII съездини муносиб кутиб олиш учун курашда Қозоғистон қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларига, қўриқ ерларни ўзлаштираётган қаҳрамонларга, атоқли чорвадорларга янги муваффақиятлар тилайман. **(Қарсаклар).**

Ўртоқлар! Закавказье республикалари қишлоқ хўжалик илғорларининг кенгашида колхозимиз маккажўхорикорлари ва чорвадорларининг меҳнатига юксак баҳо берганлигингиз учун колхозимиз аъзолари Сиз, Никита Сергеевичга чин юракдан катта раҳмат айтишни менга топширишди. **(Қарсаклар).** Сизнинг сўзларингиз колхозчиларнинг аҳил оиласини коммунизм йўлида янги меҳнат қаҳрамонликларига илҳомлантирди. Биз қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни бундан буён ҳам кўпайтирамиз деб сўз берамиз.

Колхозимиз Тошкентдан унча олисда эмас. Бир маҳаллар унинг территорияси одам ўтиб бўлмайдиган қамишзор эди. Давлат мелиорация ва ирригация ишларини амалга оширишда бизга кўмаклашди. Шунинг натижасида минг гектардан ортиқроқ ботқоқлик ер экин экиб, деҳқончилик қиладиган майдонга айланди. Никита Сергеевич, Сиз КПСС Марказий Комитетининг январь Пленумида мелиорация ва ирригация ишларини кенг миқёсда амалга ошириш, суғориладиган деҳқончиликни бутун чоралар билан ривожлантириш зарурлиги тўғрисида масала қўяр экансиз, минг марта ҳақ эдингиз.

Бултур биз пландаги 11900 тонна ўрнига 24710 тонна луб экинлари пояси етиштириб давлатга сотдик. Бу — хўжалигимизнинг муҳим тармоғи. Биз уч йилдан буён пахта ҳам етиштирмоқдамиз. Колхозимиз экономикасида пахтанинг салмоғи анчагина бор. Ўтган йили биз ҳар гектар ердан давлатга 43,7 центнердан пахта сотдик. **(Қарсаклар).** Уч йил мобайнида пахта ҳосилдорлигини икки баравардан ҳам зиёдроқ кўпайтирдик. Шундай қилиб, колхозимиз етти йилликнинг охирги йилига мўлжалланган топшириқни ортиғи билан бажарди. **(Қарсаклар).**

Мен артелимиз меҳнаткашлари ҳозир маккажўхорига нақадар меҳр-муҳаббат билан қараётганликларини алоҳида қайд қилиб ўтмоқчиман. Никита Сергеевич, Сиз бошқа экин билан сира алмаштириб бўлмайдиган қимматли бу экинга чинакам кенг йўл очиб бердингиз. Бизнинг ерларимизда маккажўхори муносиб ўрин олди. Любовь Ли бошлиқ маккажўхорикорлик бригадаси колхозимизда фидокорона меҳнати билан айниқса намуна бўлди.

Шу бригада ўтган йили 873 тонна уруғлик маккажўхори етиштириб, давлатга топширди. **(Қарсаклар).** Бригада бундан ташқари юз гектар майдоннинг ҳар гектаридан думбул сўтаси билан 1850 центнердан кўкпоя олди. **(Гулдурос қарсаклар).** Ҳар гектар майдонда 37 минг озуқа бирлиги етиштирилди. Бу 32.5 тонна сут ёки 14 центнер сариёғ олиш имкониятини беради. **(Гулдурос қарсаклар). Мана** ўша даламизнинг бекаси. **(Ўртоқ Хван бўйи олти метрлик маккажўхори боғини гулдурос қарсаклар остида кўрсатади).**

Бундай маккажўхорини комбайн ўролмади. Шунинг учун комбайнларни ўз устахонамизда модернизация қилишга тўғри келди. Биз маккажўхорини ўриб олгач, унинг ўрнига августда туруп экдик. Ҳосил яхши бўлди. — Гектаридан 300 центнердан туруп олдик. **(Гулдурос қарсаклар).**

Баъзи кишилар гектаридан 1850 центнердан маккажўхори кўкпояси олиш мумкинлигига шубҳаланишади. Мен сизга шуни айтишим керакки, табиат нақадар бойлигини ва унинг биз пайқаб олмаган сирлари ҳали кўплигини етарли тушунмаган кишиларгина бунга шубҳаланадилар. Биз ернинг сирларини қанча тўлароқ очсак, мамлакат биздан кутаётган маҳсулотларни шунча кўп етказиб берамиз. Агар астойдил интилсак, Жанубий Қозоғистоннинг суғориладиган ерлари шароитида ҳам, шунингдек Ўзбекистоннинг суғориладиган ерларида ҳам гектаридан икки минг центнердан маккажўхори кўкпояси олиш мумкин. **(Қарсаклар).**

(ДАВОМИ ИККИНЧИ БЕТДА)

ГАБОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚИГА САМИМИЙ ТАБРИКЛАР

МОСКВА, 22 март. (ТАСС). СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев Леон Мбани унинг Габон Республикаси президенти қилиб сайланганлиги муносабати билан табриклади.

Л. И. Брежнев табрик телеграммасида президентга ва Габон халқига бахт-саодат ва муваффақиятлар тилади.

Леон Мба ўзининг жавоб телеграммасида табриклар ва яхши тилаклар учун ташаккур изҳор қилди.

ЧИГИТ ЭКИШ БОШЛАНДИ

БУХОРО, 22 март. (ЎзТАГ). Область далаларининг меҳнаткашлари чигит экишни бошлаб юбордилар.

Бухоро районидаги «Маданият» колхозида тракторчи Қурбон Файзиев бошлиқ агрегат экипажи бир сменада 8 гектар ерга чигитни аниқ квадратларга экди.

Вобкент районидаги «Ўзбекистон» ва Қоракўл районидаги «Октябрь» колхозлари ҳам чигит экиш ишларини бошлаб юбордилар.

Варшава шартномасида қатнашувчи давлатлар сиёсий консультатив комитетининг мажлисини чақириш тўғрисида

Варшава шартномасида қатнашувчи давлатларнинг ҳукуматлари Варшава шартномаси мамлакатлари сиёсий консультатив комитетининг мажлисини юксак даражада ташқи ишлар министрлари, мудофаа министрлари ва бирлашган қуролли кучлар бош қўмондони иштирокида 1961 йил 28 мартда Москва шаҳрида чақиришга қарор қилдилар.

КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг иши ҳақидаги стенографик ҳисобот

Давлат сиёсий адабиёт нашриёти Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг 1961 йил 10-18 январда ўтказилган Пленумининг иши ҳақидаги стенографик ҳисоботини нашр этди.

Стенографик ҳисобот 100 минг нусхада босиб чиқарилди. (ТАСС).

Суратларда: Область қишлоқ хўжалиги новаторлари ва мутахассислари кенгашининг аъзолари Сталин номли колхозда чигит экишга қандай тайёргарлик олиб борилаётганлиги билан танишмоқдалар. Ўнгда бульдозер билан илгари яроқсиз ётган тепаликлар текисланиб, пахта ерига қўшилмоқда. Қ. Розиқов фотолари.

МЕҲНАТИМИЗ СОЗ БЎЛГАЧ

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

Колхозчиларимиз бу йил партия Марказий Комитети ва ҳукуматга, шахсан ўртоқ Н. С. Хрушчевга сўз бериб, гектаридан 1900 центнердан маккажўхори кўкпояси оламиз дейишди. **(Қарсаклар).** Маккажўхоридан муттасил юқори ҳосил етиштириш «Политотдел» колхозига арзон сут етиштириш имконини бермоқда. Бултур бир центнер сутнинг таннархи 6 сўм 20 тийин бўлди (янги пулда). Колхоз молни боғламасдан боқишга кўчди, фермада «арча» усулида сут соғиш агрегати жиҳозланган. Бу агрегатда Роза Квон ишлаяпти. Ҳозир унга 120 сигир бириктилган. Роза илгари 8-9 сут соғувчи бажарган ишни муваффақиятли уддалаётир. Роза мамлакатимиздаги энг яхши сут соғувчилардан ибрат олиб, яқин кунлар ичида 150 сигирни соғади. У мендан кенгаш қатнашчиларига шуни ишонтириб айтишимни илтимос қилди. **(Қарсаклар).**

Колхозда ҳар юз гектар ер ҳисобига 75 центнердан гўшт етиштирилди. Гўшт етиштириш 1960 йилда 1953 йилга нисбатан 51 баравар кўпайди. **(Қарсаклар).** Уни сотиш эса 60 баравардан зиёдроқ кўпайди. Барча турдаги моллар кўпайиши билан бир маҳалда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ҳам кўпаймоқда.

Никита Сергеевич Хрушчев Ростов қишлоқ хўжалик илғорларининг кенгашида сўзлаган нутқида қандай қилиб шаҳар ва саноат марказларини арзон сут билан таъминлаш ҳақида кўпгина қимматли маслаҳатлар берди. Биз ишга яроқли қишлоқ хўжалик ерининг ҳар гектаридан 320 центнердан сут олиш ва бу йил Тошкент меҳнаткашларига камида 700 минг килограмм сут етказиб бериш имкониятига эгамиз ва бунга интиламиз. Колхозимиз аъзолари сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш билан бирга 1961 йилда пахта ва каноп етиштиришни ҳам анча кўпайтирадилар. Биз мўлжаллаган марраларимизга етамиз. **(Қарсаклар).**

Мен колхозимиз кейинги йилларда қандай ютуқларга эришганлигини қисқача айтиб бердим. Энди унинг ўтмишини ҳам бироз эслаб ўтишни истардим. То 1953 йилгача колхозимиз бутун Тошкент областида иқтисодий жиҳатдан энг заиф колхозлардан бири эди. 1953 йилдан, КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленумидан кейин биз, мамлакатимизнинг барча колхозлари қайтадан туғилдик деб дадил айтмоқчиман. **(Қарсаклар).**

Колхоз қишлоғининг қиёфаси таниб бўлмаслик даражада ўзгарди. Посёлкамизни 240 та янги уй, 3 та мактаб, болалар боғчалари, клуб безаб турибди. Уйларга радио, электр, газ ўтказилган, кўчалар асфальтланган. Колхоз ишлаб чиқаришида олий маълумотли 14 мутахассис меҳнат қилмоқда. Артелдаги бригадирларнинг ҳаммаси ўрта маълумотли.

Ўртоқлар! «Политотдел» колхозининг аъзолари қишлоқ хўжалик маҳсулотлари мўл-кўлчилигини вужудга келтириш учун курашда туғилаётган барча янгиликларни бундан кейин ҳам практикага кенг жорий қиладилар. **(Қарсаклар).**

(«Правда» 22 март).

МАЛИДАН МЕҲМОНЛАР

МОСКВА, 22 март. (ТАСС). СССР Ёшлар ташкилотлари комитети билан Судан ёшлари миллий союзининг (Мали Республикаси) бир-бирига делегациялар юбориш тўғрисидаги битимга мувофиқ, союз раҳбар ходимларининг делегацияси Москвага келди.

Малидан келган меҳмонлар мамлакатимизда уч ҳафта меҳмон бўлиб турадилар ва Москвадан ташқари Тошкент, Тбилиси, Кишиневда ҳам бўладилар, совет йигит ва қизларининг ҳаёти билан, комсомолнинг ва бошқа ёшлар ташкилотларининг фаолияти билан танишадилар.

КАДРЛАРНИ ТАНЛАШДА КЎПРОҚ ПРИНЦИПИАЛЛИК КЎРСАТИЛСИН

ЎЗБЕКБИРЛАШУВ КЕНГАШИ ЙИҒИЛИШИДАН

<>

Матлубот кооперацияси ходимлари олдида катта аҳамиятга эга бўлган вазифалар турибди. Улар КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг тарихий қарорларига таяниб, қишлоқ аҳолисига хизмат кўрсатишни бутун чоралар билан яхшилашлари, ўзларининг бутун фаолиятлари билан колхоз ва совхоз ишлаб чиқаришини янада юксалтиришга ёрдам беришлари керак.

«Ўзбекбирлашув» кенгашининг Тошкентда бўлиб ўтган йиғилиши Ўзбекистон матлубот союзи правлениесининг 1960 йилги молиявий-хўжалик фаолияти якунларига бағишланган эди. Йиғилишда шу нарса таъкидлаб ўтилдики, совет кишиларининг фаровонлиги муттасил юксалаётганлиги, халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқариш кўпайтирилаётганлиги натижасида товар обороти йил сайин ошиб бормоқда. Ўзбекистон аҳолисининг озиқ-овқат ва саноат товарларига бўлган ва тинмай ўсиб бораётган эҳтиёжлари тўлароқ қондирилмоқда.

Шу билан бирга сўзга чиққан нотиқлар шуни кўрсатиб ўтдиларки, Ўзбекбирлашув правлениеси, область матлубот союзларининг правлениелари ва кўпгина кооператив ташкилотлари савдо-сотиқ ишларини яхшироқ ташкил қилиш учун мавжуд бўлган қулай имкониятлардан ниҳоятда қониқарсиз фойдаландилар, ўз ишларида жиддий хато ва камчиликларга йўл қўйдилар.

Кенгаш аъзолари Ўзбекбирлашув правлениесининг раиси ўртоқ Х. Юнусовнинг ҳисобот докладини қаттиқ танқид қилиб, шуни уқтириб ўтдиларки, республика матлубот кооперацияси савдо-сотиқ ишларини узлуксиз ташкил қилиш учун етарли ресурсларга эга бўла туриб, қишлоқ меҳнаткашларининг энг зарур товарларга бўлган талабларини тўла равишда таъминлай олмади. Харидорларнинг талабларини яхши ўрганилмаётганлигини, ҳар бир савдо муассасасининг товар обороти планини бажариши устидан контроль қилиш ва талабчанлик бўшаштириб юборилганлигини кўрсатувчи фактлар келтирилди. Омборларда кўплаб товарлар босилиб ётгани ҳолда магазинларда ана шундай товарлар топилмасди. Булунғур ва Ҳазорасп район матлубот жамиятларида, шунингдек Тошкент, Бухоро, Сурхондарё областлари ва бошқа областларнинг бир қанча районларида ана шундай ҳоллар рўй берган.

Йиғилиш қатнашчилари республика қишлоқларининг аҳолиси умумий овқатланиш ташкилотларига нисбатан ҳаққоний эътирозлар билдираётганлигини айтдилар.

Сўзга чиққан нотиқлар қишлоқ меҳнаткашларига савдо хизматини ташкил қилишда йўл қўйилган ана шу ва бошқа жиддий хато ва камчиликлар ҳақида гапириб, Ўзбекбирлашув правлениеси кадрларни танлашда партиявий принципиаллик кўрсатганида кўпгина масалаларни муваффақиятли ҳал қилиш мумкин бўлур эди, деб уқтириб ўтдилар. Ҳолбуки, кўпгина ҳолларда кооперацияга олдинги ишларида обрўсизланган виждонсиз кишилар қабул қилинган.

Матлубот кооперациясининг айрим раҳбарлари кибрланиш кайфиятларига берилиб, масъулият ҳиссини йўқотиб қўйганлар ва давлатни тўғридан-тўғри алдаш йўлига ўтдилар. Товар обороти ҳисоботларига қўшиб ёзиш, турли товарларни харид қилишда мавжуд стандартларни ва техника шартларини бузиш ҳоллари аниқланди. Қорақалпоғистон матлубот союзи правлениесининг собиқ раиси С. Матчонов мунтазам равишда кўзбўямачилик билан шуғулланиб келган. Андижон областидаги Ленин матлубот союзи, Бўстонлиқ район матлубот жамиятининг ва бошқа кооператив ташкилотларининг раҳбарлари давлатни алдаб келганлар. Исрофгарчиликка ва хўжасизларча харажат қилишларга қарши суст кураш олиб борилган. Молиявий интизом қўпол равишда бузилган, растрат қилиш ва ўғирлаш каби ҳоллар рўй берган.

Ўзбекбирлашув ревизия комиссияси давлат интизомини бузувчиларга ва тўғридан-тўғри суиистеъмол қилиш ҳолларига қарши кураш олиб бормади. Партия бюроси ҳам тегишли принципиаллик кўрсатмади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети республика матлубот кооперацияси системасидаги жиддий хатоларни ва суиистеъмол қилишларни очиб ташлади. Ўзбекбирлашув правлениесининг раиси ўртоқ Х. Юнусов суиистеъмол қилиш фактларига баҳо беришда принципсизлик кўрсатиб, илгари ишни барбод қилган ходимларни кооперациянинг раҳбарлик вазифаларига қўйди. У аппаратда хушомадгўйлик вазиятини вужудга келтириб, ўз қўл остидаги кишилар билан қўпол ва беадаб муомалада бўлди. Ўрток Х. Юнусов камтарлик хиссиётини йўқотиб, ўз лавозимидан ғаразли мақсадларда фойдаланган. Правление раисининг ўринбосарлари М. Ф. Ардабьев ва А. Д. Шокиров ўртоқлар, савдо бошқармасининг бошлиғи ўртоқ А. Я. Ковзеридзе ва Ўзбекбирлашувнинг бошқа ходимлари ҳам ўз ҳузур-ҳаловатларини яхшилаш йўлига тушиб олганлар.

Кенгаш аъзолари матлубот союзи раҳбарлари йўл қўйган хўжасизлик ва исрофгарчилик ҳолларини кескин қоралайдилар, кадрлар танлашда принципсизлик ва беғамлик кўрсатганликларини қаттиқ танқид қилдилар.

Йиғилиш Ўзбекбирлашув правлениесининг раиси ўртоқ Х. Юнусовни, правление раисининг ўринбосарлари М. Ф. Ардабьев ва У. Назиров ўртоқларни, савдо бошқармасининг бошлиғи ўртоқ А. Я. Ковзеридзени ўз вазифаларидан олиб ташлашга ва уларни правление составидан чиқаришга қарор қилди. Ўзбекбирлашув раисининг ўринбосари ўртоқ М. Ражабова ҳам ўз вазифасидан озод қилинди ва правление составидан чиқарилди.

Кенгаш қабул қилинган қарорда КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарорлари асосида қишлоқ аҳолисига савдо хизматини тубдан яхшилаш тадбирларини белгилади.

Правлениенинг янги состави сайланди. Ўртоқ А. А. Хўжаев Ўзбекбирлашув правлениесининг раиси қилиб сайланди.

Ўртоқ Н. И. Супотницкий правление аъзоси ва правление раисининг биринчи ўринбосари қилиб сайланди, З. Ш. Сераджев, Х. С. Вагапова, С. А. Терешин ўртоқлар Ўзбекбирлашув правлениесининг аъзолари ва правление раисининг ўринбосарлари қилиб сайландилар.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари ўртоқ Ф. Е. Титов ва Центросоюз правление раисининг ўринбосари ўртоқ В. И. Хорин нутқ сўзладилар. (ЎзТАГ).

Ерни, техникани сифатли тайёрлаб, чигит экишга тахт қилиб қўяйлик!

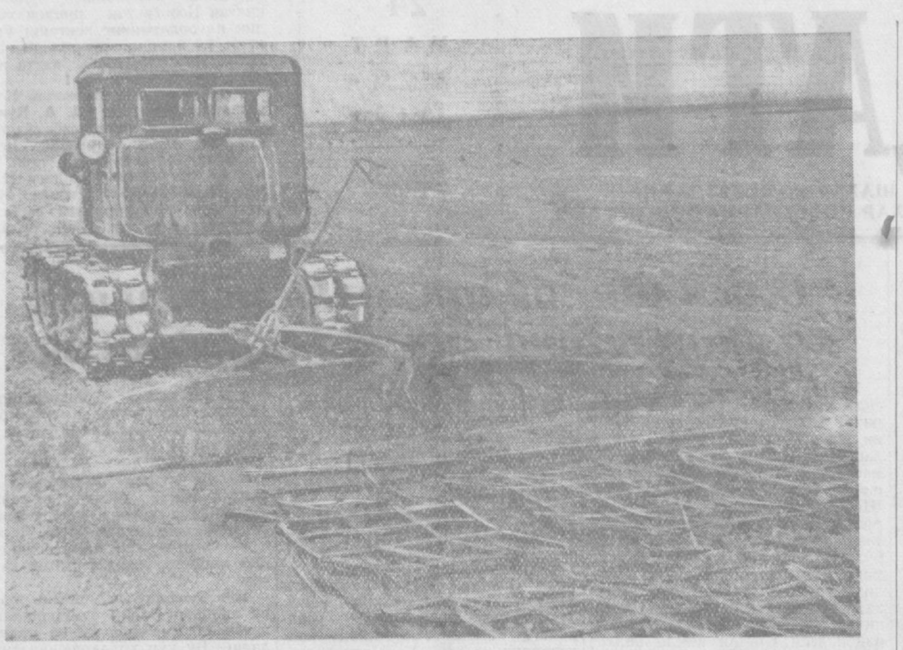

Бу йилги шароитда ерда нам тўплаш ва уни сақлаб қолиш чигитни ўз вақтида ундириб олиб, пахтадан мўл ҳосил етиштиришда муҳим аҳамиятга эга. Буни яхши тушунган Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз аъзолари бороналашга катта аҳамият бермоқдалар. Суратда: ерлар бороналанаяпти.

М. Нуриддинов фотоси.

ҲАММАГА ЎРНАК БЎЛМОҚДАЛАР

— Бригадамиз ўтган йили 130 гектар ернинг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил етиштирди. Планимизни муваффақиятли бажардик. Аммо биз эришилган ютуқлар билан чегараланиб қолмаслигимиз, резервларни ишга солиб, ҳосилдорликни кескин ошириш йўлларини топишимиз керак. Бу йил 140 гектар ернинг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил етиштиришга бел боғладик, — дейди бригада бошлиғи ўртоқ Т. Ғазотов.

«Ленинобод» колхозининг бу бригадаси далаларида олиб борилаётган ишлар ҳақиқатан ҳам мўл ҳосилга ярашадир. Ҳозиргача 350 тоннадан ортиқ маҳаллий ўғит чиқарилди. Айрим карталар бир-бирига қўшилиб, яхлитлаштирилди.

Бригада аъзолари чигитни ҳамма ерга квадрат-уялаб экиб, ғўза қатор ораларига икки томонлама ишлов бериш учун ер ва техникани сифатли тайёрламоқдалар. Емғирдан сўнг ерни бороналаб, намни сақлаб қолишга алоҳида аҳамият берилмоқда. Мавжуд техника сифатли ремонтдан чиқарилиб, тахт қилиб қўйилди. Сув йўлларини тозалаш ҳам тугалланган.

Шу райондаги Калинин номли колхознинг ўртоқ К. Холменов бошлиқ бригада аъзолари ҳам 190 гектар ернинг ҳар гектаридан 45 центнердан пахта етиштириш мажбуриятини олганлар. Колхозчилардан Х. Қўшонов, Б. Саидов, А. Олишбоев ўртоқлар ер текислаш, ариқ-зовурларни тозалаш, далага ўғит чиқариш ишларида актив қатнашиб, ҳаммага ўрнак бўлмоқдалар.

С. МУСТАФОЕВ,
Оққўрғон райони.

ЭКИШГА ПУХТА ТАЙЁРГАРЛИК

Бекобод районидаги 1-«Далварзин» совхозининг ўртоқ Жумабой Пўлатов бошлиқ бригада ишчилари ўтган қишлоқ хўжалик йилини дуруст натижалар билан якунладилар. 120 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан она-Ватанга 31 центнердан «оқ олтин» етказиб берилди. Бироқ, совхоз бўйича пахта тайёрлаш давлат плани бажарилгани йўқ. Шунинг учун ҳам бригада ишчилари ўзлари эришган муваффақиятлар билан қаноатланмадилар. Улар бутун бир хўжалик эл-юртга ёруғ юз билан рапорт бергандагина ютуғимиз чинакам ютуқ бўлади, деб ҳисоблайдилар.

Бригада ишчилари, гектаридан олинадиган ҳосилдорликни бу йил 40 центнердан(?)га етказамиз, демоқдалар. Хўш, улар нималарга асосланиб шундай юксак мажбурият олишди? 120 гектар ернинг ҳар гектарига кўплаб маҳаллий ўғит солинди. Барча майдонларга яхоб суви берилди. Ерда етарли нам тўпланди. Мавжуд техника экишга шай қилиб қўйилди.

Бригадада Мирзажон Исоқов, Мустафо Аметов сингари тажрибали деҳқонлар бор. Улар юқори ҳосил етиштиришда энг яхши маслаҳатчилар бўлишлари билан бирга, пахта далаларида астойдил меҳнат қилмоқдалар.

К. БЕГМОНОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»НИНГ РЕЙД БРИГАДАСИ

Бу ишни кечиктириб бўладими?

Далаларимизда чинакам деҳқон баҳори бошланди. Ҳар бир колхозчи, ҳар бир совхоз ишчиси пахтадан мўл ҳосил етиштириш мақсадида фидокорлик билан меҳнат қилаётир.

Мўл ҳосил етиштиришда маҳаллий ўғит билан бирга минерал ўғит ҳам катта роль ўйнашини тажрибакор пахтакорлар яхши биладилар. Шунинг учун ҳам улар ҳар йили шудгор вақтида, ерни экишга тайёрлаш кезларида ерга кўплаб минерал ўғит солиб, яхши натижаларга эришадилар. Улар давлат томонидан берилган минерал ўғитни ўз вақтида ташиб оладилар.

Янгийўл районидаги Сталин номли, Бўка районидаги Мичурин номли, Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли, «Полярная звезда», «XX партсъезд», Юқори Чирчиқ районидаги «Правда», «Политотдел», Оржоникидзе районидаги «Маданият», Ленин номли колхозларнинг қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштираётганликларининг сабабларидан бири шундадир.

Давлат ҳар йили қудратли техника билан бир қаторда колхоз ва совхозларимизга кўплаб ўғит билан ҳам ёрдам беради. Бу йил область колхозлари учун 280 минг тоннага яқин минерал ўғит ажратилган. Бироқ, илғор колхоз ва совхозларни ҳисобга олмаганда, бу минерал ўғитни ташиб олиш ва уни сақлаш намунали йўлга қўйилган деб бўлмайди. Ҳозиргача ажратилган ўғитнинг 172 минг тоннаси ташиб олинган.

Тўйтепа станциясида бўлган киши ачинарли аҳволнинг гувоҳи бўлади. Бу ерда ўтган йилнинг сентябрь ойидан буён 700—800 тонна миқдордаги суперфосфат тўкилиб-сочилиб ётибди. Усти очиқлиги туфайли тупроққа қоришиб, ёғин-сочин бўлганида лойга беланиб, ўз сифатини йўқотмоқда. Бу кимники, нега ҳеч кимнинг юраги ачишмайди, деб ўйларсиз. Айтишимиз мумкин, бу минерал ўғитлар «Бўка», «Пискент» совхозларига тегишли. Совхоз директорлари турли хил баҳоналарни рўкач қилиб, уни ташиб олишни пайсалга солмоқдалар.

Ҳатто «Бўка» совхозининг директори «Узглавторгмаш»нинг Тошкент область бошқармасига махсус хат юбориб, «ўғитимиз етарли, бизга керак эмас» деб айтибди. Ажабо, бундай баҳоналарга ҳечбир ўрин йўқ-ку! Ҳар икки хўжалик ҳам ўтган йилги планни бажармай, ҳосилдорликни пасайтириб юборди-ку!

Шуни айтиш керакки, ўғитни ташиб олгани билан уни яхши сақлай олмаётган ва унинг сифатини пасайтириб юбораётган хўжаликлар ҳам кўп. Чиноз районидаги «Қизил Октябрь», Сталин номли, Киров номли колхоз далаларини айлансангиз, ариқ чеккалари, йўл ёқаларига тўкиб кетилган минерал ўғитларни кўрасиз. Ҳа деб ёмғирда қолаберганидан баъзи ердаги ўғитлар мушт-мушт бўлиб тошга айланиб қолган. Ахир колхозчиларнинг пешона тери билан топилган маблағга сотиб олинган-ку бу ўғитлар! Нега буни сақлаш тўғрисида қайғирмайдилар?

Шу муносабат билан айтиш керакки, эндиликда бундан буён колхоз ва совхозларда минерал ўғитни сақлайдиган жойлар қуриш лозим. Кўпгина колхоз правлениелари, совхоз дирекциялари маҳаллий партия ва совет ташкилотларининг контролсизлигидан фойдаланиб, хўжаликка ўғитни ўз вақтида ташиб келтирилиши ва унинг сақланишини ёмон йўлга қўйган эканлар, эндиликда бу соҳада қатъий тартиб ўрнатишнинг вақти келди.

Оржоникидзе районидаги Хрушчев номли колхоз тўғрисида ҳам икки оғиз гап бор. Бу колхоз ўтган йили планни бажармади, ҳосилдорликни камайтириб юборди. Ерлар ўз вақтида экишга сифатли тайёрланиб, тўйдирилиб ўғитлантирилмаганлиги туфайли ҳам шундай камчилик рўй берди деб айтсак янглиш бўлмайди. Шунга қарамай, колхоз бу йил ҳам минерал ўғитларни ташиб олиш ва ундан фойдаланишда оқсамоқда. Ўтган йили колхоз берилган 1120 тонна ўғитдан 960 тоннасини ташиб олган эди, холос. Колхоз раиси ўртоқ Мухсимов ўғитимиз етарли деб, бу йил ҳам ўтган йилги камчиликни такрорламоқда.

Экиш бошланадиган кунлар яқинлашиб келмоқда. Агар давлат томонидан берилган ўғит шу кунларда ташиб олинмаса, кейин қийин бўлади. Шундай экан, ҳозирги куннинг ҳар бир соати ғанимат. Бу ишни кечиктириб бўлмайди.

Ж. ХОЛДОРБЕКОВ,
«Узглавторгмаш»нинг Тошкент область бошқармаси агрономи.

Н. РИХСИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

Техника қаровсиз аҳволда

Оржоникидзе районидаги республика уруғчилик-тажриба участкасидаги баъзи бинолар қурилиши бундан 2 йил муқаддам бошланган эди. Лекин қурилиши керак бўлган 4 та бинонинг бирортаси ҳам битказилиб, ишга туширилгани йўқ. Лаборатория, ётоқхона ва запас қисмлар бинолари ҳанузгача чала ҳолда ётибди.

Бу участкага тажриба учун 25 гектар ер ажратилган. Бу ерга келтирилган 4 та ҳар хил уруғ экиш сеялкалари, жўхори экадиган машиналар, 2 та катта тарози, 20 дан ортиқ тракторнинг дискали барабани, ТипГУ—400 № 1380, ТипГУ—400 № 1198 маркали тракторлар, «ПУ—106» маркали машина ҳамда ўрам-ўрам симлар ва бошқа асбоб-ускуналар ҳар жой-ҳар жойда лойга беланиб ётибди.

Қурилишга келтирилган тахталар дастлаб ташланган жойида тартибсиз ётибди.

Участка раҳбарлари мавжуд 30 дан ортиқ машина, «Универсаль» тракторлари ва сеялкалардан ўринли фойдаланиш ўрнига, уларнинг занг босиб ётишига йўл қўймоқдалар.

И. РУСТАМОВ.

СУТ-ГЎШТ МЎЛ БЎЛАДИ

Чиноз районидаги Навоий номли колхоз чорвадорлари молларни қишдан соғлом чиқариб олиш учун астойдил меҳнат қилдилар. Шу кунларда соғин сигирлар бузоқлайбошлади. Сигирхонага кирсангиз зоотехника қоидаларига қаттиқ риоя қилинаётганини кўрасиз. Ем-хашаклар ўз вақтида берилиб, суғорилиб турган сигирларнинг сути кун сайин кўпайиб бормоқда.

Ж. Сарибоевнинг номини фермадагилар ҳурмат билан тилга оладилар. У 17 йилдан буён молбоқар бўлиб ишлайди. Меҳнатсевар Жўлдебек ота бу йил 100 бош танани ажратиб олиб, бўрдоқига боқмоқда. Семиртиришнинг тилини билган ота молларни қашлайди, тагини супуради, ем-хашакни ўз вақтида беради.

Чўчқабоқар Евгения Васильева ҳам меҳнатда Сарибоевдан қолишмайди. У ўзи боқаётган чўчқалардан давлатга 300 центнер гўшт топшириш учун астойдил бел боғлаган.

Т. ИМОМОВ.

ЭКИШ АРАФАСИДА

(ГАЗЕТХОНЛАРНИНГ ХАТЛАРИГА ОБЗОР)

Шу кунларда областимиз далаларида бўлган киши кўтаринки руҳ билан қилинаётган фидокорона меҳнатнинг гувоҳи бўлади. Азамат пахтакорларимиз КПСС Марказий Комитетининг январь Пленуми қарорларидан бениҳоя руҳланганлари ҳолда, бу йил зиммаларига олган юксак мажбуриятларини — 500 минг тонна «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини шараф билан бажариш учун ғайрат камарини маҳкам боғлаб меҳнат қилмоқдалар. Кўпгина илғор хўжаликлар далага ўғит чиқариш, суғориш шохобчаларини тартибга солиш ва техника воситаларини ўз вақтида сифатли ремонт қилиш каби зарур вазифаларни бекаму-кўст бажармоқдалар.

Ана шулар ҳақида қишлоқ мухбирларимиздан редакциямизга ҳар куни хуш хабарлар келиб турибди.

Чинозлик **Т. Имомов ва М. Жониқулов** ўртоқлар қуйидагиларни хабар қилишган: Навоий номли колхоз 3 йилдан бери пахта тайёрлаш планини бажара олмаган эди. Пахтакорлар бу йил олдинги йилларда йўл қўйилган қатор камчиликларни такрорламаслик учун курашмоқдалар.

Улар илғорлар эришган тажрибаларга амал қилганлари ҳолда, чигит экиладиган 350 гектар ерга яхоб суви бердилар, ҳар гектар ерга 11 тоннадан гўнг ташидилар. Аввалги йиллари кам ҳосил бериб келган далаларнинг ҳосилдорлигини ошириш учун эса гектарига 15 тоннадан ортиқ маҳаллий ўғит тўпланди. Барча майдонларга суперфосфат сепилди. 240 киши ариқ-зовурларни тозалаш билан банд. 100 тонна уруғлик чигит махсус траншеяларга кўмиб қўйилган.

Айниқса, механизаторлар амалга ошираётган ишлар кишини қувонтиради. Улар шу кунгача 28 трактор, 12 автомашина, 8 та арава, 110 та борона, 11 та сеялка ва бошқа асбоб-ускуналарни сифатли ремонтдан чиқардилар.

Колхозда бу йил пахтани машина билан теришга ҳозирдан тайёргарлик кўрилмоқда. Мавжуд пахта ва кўсак териш машиналарининг ремонти бошлаб юборилди. Пахтакорлар турсунойчи Раҳима Мирзамидинова билан фахрланишади. У, бу йилги мавсумда машина бункеридан 200 тонна «оқ олтин» тўкишга қатъий сўз берди.

Шу райондаги «ЎзССР 30 йиллиги» колхозининг аъзолари ҳам кўкламги экишга тайёргарлик ишларини қизитиб юбордилар.

Мухбирларимиздан **Ў. Шокиров** ва **О. Воҳидов** ўртоқларнинг Оржоникидзе районидаги илғор колхозлардан хабар қилишларига қараганда, пахтадан юқори ҳосил олиш учун ўзаро мусобақа қизитилган.

Райондаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг меҳнатсевар пахтакорлари ҳозиргача 16700 кубометр ариқ-зовурни тозаладилар. Бу ерда суғориш шохобчаларини тартибга солиш ишига 300-400 киши актив иштирок этаётир. Далага маҳаллий ва минерал ўғит ташиш ҳам муваффақиятли равишда амалга оширилмоқда.

4 автомашина, 49 та от-арава билан пахта майдонларига 7590 тонна маҳаллий ўғит ташиб чиқарилди.

Қишлоқ хўжалиги артелининг механизаторлари мавжуд барча сеялка, трактор ва бошқа техника воситаларини, пахта терадиган ҳамда тозалайдиган машиналарни муддатидан илгари сифатли ремонтдан чиқардилар.

Мухбирларимиздан **Р. Кўчаров** Бўстонлиқ районидаги «Қозоғистон ССР 30 йиллиги», **У. Мингбоев** ва **И. Эшонтурдиев** ўртоқлар Гулистон районидаги «Красная заря» колхози, «Гулистон» совхозидан, **Х. Аҳмедов** Ўрта Чирчиқ районининг Охунбобоев номли, **М. Норинбоев** Пискент районига қарашли Хрушчев номли колхозлардан хабар қилишган. Бу хўжаликларда ҳам экиш мавсумига қизғин тайёргарлик кўрилмоқда.

О. Улуғхўжаев, Э. Маъдиев, А. Эшмаматов ўртоқларнинг ёзишича, 3-«Боёвут» совхозининг 6-бўлимида ҳамда Янгийўл районидаги Свердлов номли колхознинг ўртоқ Н. Эргашева бошлиқ бригадаси ва Оққўрғон районидаги Ворошилов номли колхозда ҳам экишга тайёргарлик қизғин.

Шунингдек, экиш кампаниясига тайёргарлик ишлари ўлда-жўлда ётган айрим хўжаликлардаги камчиликларни кўрсатувчи танқидий хабарлар ҳам келиб турибди.

Чиноз районидаги Ленин номли колхоз ўтган йили пахта тайёрлаш юзасидан белгиланган планни бажара олмай, давлатдан қарздор бўлиб қолган эди. Пахта ҳосилдорлиги анча камайиб кетган эди. Кўкламги чигит экиш кампаниясига ўтган йили етарли даражада тайёргарлик кўрилмаганлиги шунга олиб келди.

Колхоз раҳбарлари (раиси ўртоқ Х. Давиров, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Ш. Алмашов) бултур йўл қўйилган камчиликларни тугатиш йўлида етарли иш олиб бормаётир. Далага етарли гўнг ташиб чиқарилмаган. Нурматов, Бўрибоев ва Абдусатторов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда пландаги 100—150 ўрнига 10—15 тонна гўнг чиқарилди, холос.

Хўжаликда ариқ-зовурларни тозалаш иши ёмон аҳволда. Бу ишга керакли кишилар жалб этилмаётир, 9 «универсал» трактори ва 15 та сеялка ҳалигача бузуқлигича ётибди.

Чинозлик мухбиримиз **Й. Ўринбоев** ўз хатида ана шулар ҳақида хабар қилган.

Ўртоқ **О. Эргашев**нинг Сирдарёдан хабар қилишича, райондаги Карл Маркс номли колхознинг Ж. Бадалов, Н. Бойхонов ва К. Эшонқулов ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаларида экиш кампанияси зўр тайёргарлик билан кутиб олинмоқда. Лекин, колхознинг ҳамма бригадаларида ҳам аҳвол шундай эмас.

Бригадирлардан Ф. Дўсбеков, К. Каримқулов, А. Саидбеков ва Т. Тағобоев ўртоқлар дала ишларининг ўлда-жўлда ётганлигини кўра-била туриб, ҳатто пинакларини ҳам бузаётганлари йўқ.

Мухбирлардан **А. Валиев**нинг ёзишига қараганда, Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхози 1958 йилдан бери давлатга пахта сотиш планини бажара олмай келади. Шунга қарамасдан колхоз раҳбарлари экиш кампаниясига суст тайёргарлик кўрмоқдалар.

Областимизнинг барча колхоз ва совхозлари шу кеча-кундуздаги ғанимат фурсатдан ўз вақтида фойдаланиб, кўкламги чигит экиш ишларига пухта тайёргарлик кўриб, бу йил она-Ватанимизга 500 минг тонна «оқ олтин» етиштириб беришга муносиб ҳисса қўшишлари лозим.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«Ҳамон масъулиятни сезмаётирлар»

Газетамизнинг шу йил 4 март сонида юқоридаги сарлавҳа билан босилган мақолада Ўрта Чирчиқ районидаги Киров номли совхоз раҳбарларининг кўклам экиш кампаниясига тайёргарлик кўриш ишида жиддий хато ва камчиликларга йўл қўяётганликлари танқид қилинган эди.

Район партия комитетининг секретари ўртоқ Т. Ортиқхўжаевнинг редакцияга маълум қилишича, мақолада келтирилган фактлар текширишда тўла тасдиқланган. Текшириш якунлари район партия комитетининг бюро мажлисида муҳокама қилинган.

Совхоз директори ўртоқ А. Турсунбоев бу хато ва камчиликларга йўл қўйганлиги учун охирги марта қаттиқ огоҳлантирилган. Хато ва камчиликларни тузатиб олиш учун совхоз дирекциясига қатъий муддат белгиланган. Ўртоқ Турсунбоевга бу тўғрида келгуси бюро мажлисида ҳисоб бериш топширилган.

РЕСПУБЛИКА
ХОТИН-ҚИЗЛАР
СЪЕЗДИ ОЛДИДАН

БУГУН ОБЛАСТЬ ХОТИН-ҚИЗЛАР КОНФЕРЕНЦИЯСИ ОЧИЛАДИ

АЗИЗ ОПА-СИНГИЛЛАР, КУРАШДА, МЕҲНАТДА ВА ШАХСИЙ ҲАЁТИНГИЗДА ЯНГИ МУВАФФАҚИЯТЛАР ТИЛАЙМИЗ!

☆ ☆ ☆

ИЖОДКОР ҚИЗЛАР

Раъно конструктор бўлишни ўрта мактабдаёқ орзу қилган эди. Кунларнинг бирида мактаб ўқувчилари заводга экскурсияга боришди. У ерда ишлаб чиқарилаётган янги-янги машиналар ўқувчиларда катта таассурот қолдирди. Раъно, айниқса, машинани ўйлаб чиқарган кишилар — конструкторларга таҳсин ўқиди. «Қандай ақлли одамлар-а? — деди ўзига-ўзи у. — Мен ҳам ўшаларга ўхшаб конструктор бўлиб етиша олсам, кошкийди». Кейинчалик бу ҳавас орзуга айланди.

Ўрта мактабни олтин медаль билан тугатган Раъно аттестатни Ўрта Осиё политехника институтининг механика факультетига топширди. Уни имтиҳонсиз қабул қилдилар. Ҳа демай 5 йил ҳам ўтиб кетди. Раъно институтни тугатиб, ГСКБ (пахтачилик бўйича давлат махсус конструкторлик бюроси)га ишга келди.

Биз уни чертёж тахтаси ёнида учратдик. Раъно стол устида турган даста-даста қоғозларни титкилар, қўлидаги циркуль билан нималарнидир ўлчар, сўнг тахтага ёпиштирилган қоғоздаги чизиқлар ёнига чизиқлар қўшиб қўярди. Кейин билсак, у ғўзапоя майдаловчи янги машинанинг передача қисми лойиҳасини чизаётган экан.

Ундан сал нариги чертёж тахтаси ёнида Сония ишламоқда. Сония ҳам Раъно каби ГСКБга бундан 3 йилча бурун келган. Тўғри, у институтни эмас, балки Тошкентдаги машинасозлик техникумини тугатиб келган.

Биз қизлар қилаётган ишлар билан танишдик. Кейинги йиллар ичида конструкторлик бюроси коллективи қишлоқ хўжалиги учун янги машина яратиш йўлида талайгина ишларни амалга оширди.

Мана улар: квадрат-уялаб чигит экувчи сеялка, ғўзани чеканка қилувчи мослама (бу мослама «НКУ-4-6» маркали культиватор билан бирга ишлатилади), суюқ ўғитни тупроққа сепадиган машина.

«ПУ-0,5» маркали универсал машинанинг яратилиши ижодкор коллективнинг колхозчиларга энг яхши совғаси бўлди.

Универсалнинг ўзига хос хусусияти шуки, унда 2 та ковш бўлиб, бири пахта, ғўзапоя, пичан, қамиш кабиларга ишлатилса, яна бошқаси қум, шағал, ғишт, тупроқ учун қўлланилади. Қишлоқ хўжалигимизга жуда қўл келган бу машинани Андижондаги «Строммаш» заводида кўплаб ишлаб чиқариш планлаштирилди.

ГСКБнинг бўлим бошлиғи Вячеслав Алексеевич Панков бу янги кашфиётлар ҳақида ҳаяжон билан гапирар экан, ўзбек конструктор қизлари — Раъно ва Сониянинг хизматларини алоҳида таъкидлайди.

Коллективнинг келгусидаги режалари янада катта. Шу кунларда «СУ-1,5» маркали ғўзапоя майдаловчи машинанинг конструкцияси устида жиддий иш олиб борилмоқда. Бундан ташқари, мавжуд машиналарнинг конструкцияларини қайта кўриб чиқиш ишлари ҳам кўзда тутилган.

Қишлоқ хўжалигини комплекс механизациялаш учун астойдил курашаётган ижодкор конструкторларимиз янги-янги машиналар яратиб, пахтакорларимизни қувонтиришларига ишонамиз. Бу олижаноб ишга инженер-конструктор Раъно Мўминова ва старший техник-конструктор Сония Салимоваларнинг ҳам муносиб ҳисса қўшажакларига аминмиз.

Т. МИРҲОДИЕВ,
Б. ПУЛАТОВ.

☆

ПЕШҚАДАМЛАР

Фабриканинг 2-цехида турли миллат фарзандлари ишлайди. Аммо улар бир оиланинг ўғил-қизларидек аҳил иноқ ва хушчақчақ. Муштни бир жойга уришади. Коллективда колок деган гап йўқ. Ҳаммаси чевар, ҳаммаси меҳнатсевар. Цехда 500 га яқин киши бор. Уларнинг мақсади битта: олға интилиш, она-Ватнимизнинг кучига-куч қудратига-қудрат қўшишдир. Цех партия ташкилоти секретари Зинаида Котелевская ҳам ажойиб ишчан аёл.

Цехдамиз. Қайси томонга боқманг. қайноқ ҳаёт, қизғин меҳнат яққол сезилиб турибди. Йигит-қизлар ўз вазифасини сидқидиллик билан бажариш иштиёқида. Қўллар тиним билмайди. Бир-биридан чаққон, бир-биридан бақувват қўллар!

Ёнма-ён турган станокларнинг гувиллаши кишига ажойиб завқ бағишлайди. Қараган сайин кўз қувонади, қалб ором олади. Тикув машиналарини бошқараётганларнинг кўзларида нур, чеҳрасида ғурур. Бугун айниқса уларнинг кайфи чоғ. Негаки январь ойидек февраль ойи топшириғи ҳам муддатидан олдин бажарилган.

Цех коллективи етти йилликнинг учинчи йилида ҳам зафар байроғини ўз қўлларида сақлаб қолишмоқчи. КПСС XXII съездини ўн ойлик ишлаб чиқариш планини ҳамма кўрсаткичлар бўйича бажариш билан кутиб олишмоқчи. Ўтган йили ҳам цех ишчилари йиллик ишлаб чиқариш топшириғини фабрикада биринчи бўлиб бажаришган эди. Улар бу йил ҳам олдинги сафда боришга интилмоқдалар.

— Цехда беш бригада бор. Мария Леонова, Мария Гликман ва Раиса Шпилова ўртоқлар коммунистик меҳнат бригадаларига бошчилик қилмоқдалар. Бошқа бригада аъзолари ҳам шу шарафли номни олиш учун курашмоқдалар, — дейди цех партия ташкилоти секретари Зинаида Котелевская. — Ҳозир коллективимизнинг ҳар бир аъзоси цехни коммунистик цехга айлантириш учун қатъий бел боғлаган.

Келинг, ана шу пешқадамлар ишлаётган бу цехни яна бир бор кўздан кечирайлик. Қаршимизда буғдойранг, истараси иссиқ, зуваласи пишиқ, гапирганда етти ўлчаб бир кесадиган шаддод бир қиз турибди. У — Нина Муковнина. Коммунист Муковнина эркаклар пальтосини тикишда дастлабки операцияни бажаряпти.

— Нинанинг иши анча мураккаб, — дейди партком секретари. — Шу ердан хато кетдими — вассалом. Тайёрланган пальто бракка чиқади. Нина эса бунга сира йўл қўймайди. У ўз ишининг устаси, ёш бўлса ҳам тажрибаси катта.

Мана, Нина Муковнина бичган «шакл» қўлдан-қўлга ўтаяпти. У ўз навбатида Надя Строжевага келиб тегади. Надя Валя исмли қизга, Валя эса Мавжуда Сулаймоновага узатади. Қарабсизки, минутлар ўтиши билан ҳалиги «шакл» пальтога айланади. Шу пайт коммунист Александр Туревнинг қўл ҳаракатлари янада тезлашади. У чаққонлик билан пальтога дазмол босади. Тайёр пальтолар кўзни қувонтиради. Уларни санаб улгура олмайсиз. Цех бўйича бир сменада 282 та пальто тикилиши керак. Бироқ цех коллективи кунлик планнигина бажариш билан чекланиб қолмаётир. Сменада пландагига нисбатан 20 — 25 та пальто кўп тайёрланаётир. Фараз қилинг ҳар сменада шунчадан кўп пальто тайёрланилса, бир ойда-чи, олти ойда-чи бир йилда-чи! Ҳа, пландан ташқари тайёрланган пальтолар сони ана шу зайилда кўпаяборади. юзлаб, минглаб пальто кўп тайёрланади. Бирам ихчам, бирам чиройликки, асти қўяберинг, Тикканнинг қўли дард кўрмасин дейсиз.

Биз партком секретаридан социалистик мусобақанинг ташкил этилиши ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилдик.

— Баъзи жойларда, — дейди у. — мусобақани ташкил этишда формализмга, кампаниячиликка ва кераксиз ваъдабозликка йўл қўйилади. Кўпинча конкрет имкониятлар, резервлардан фойдаланиш ҳисобга олинмай, расмий равишда мажбурият олинади. Бироқ унинг бажарилиши текшириб борилмайди. Орадан беш-ўн кун ўтиши билан мусобақа ҳақида ўйламай қўядилар. Бундан нима фойда. Биз мусобақани ташкил этишда бундай расмиятчиликка йўл қўймаслик учун. олинган конкрет мажбуриятларнинг бажарилишини вақти-вақти билан текшириб туришга алоҳида эътибор бермоқдамиз. Масалан, Мария Леонова бригадаси Раиса Шепилова бошлиқ бригада тикувчилари билан беллашган. Мусобақада ким қайси ўринда бораётганлиги кузатиб турилади ва якунланиб борилади. Цех деворий газетаси орқали бригадалараро мусобақа шартларининг бажарилиши системали равишда ёритилаётир. Тажрибали тўқувчилар ўз ютуқларининг «сири» ҳақида ҳикоя қилиб берадилар.

Ҳақиқатан ҳам бу цехда фақат бригадаларгина эмас, ҳар бир тикувчи бир-бирини мусобақага чақирган. Мусобақадошларни нормани бажаришнинг ўзигина қизиқтирмайди. Улар тайёрланаётган маҳсулотнинг сифати тўғрисида ҳам кўпроқ бош қотирадилар.

Цехни завқ билан томоша қилаяпмиз. Товланиб турган қизил алвонлардаги жанговар чақириқлар, турли плакатлар киши диққатини беихтиёр ўзига тортади. Бу ерда социалистик мусобақа пешқадамлари эришган яхши кўрсаткичлар кўзга яққол ташланади.

Б. ЭРҚОРОВ.
Тошкентдаги «Қизил тонг» фабрикаси.

Суратда: «Қизил тонг» фабрикаси 2-цехининг бригадири ўртоқ М. Леонова (ўртада) маҳсулотнинг сифатини яхшилаш ҳақида тикувчилар билан суҳбат ўтказмоқда.
А. Абалян фотоси.

БУРЧ ШУНГА УНДАЙДИ

Совет олимлари, конструкторларининг самарали ижоди туфайли фан ва техникамиз кун сайин юксалиб бораяпти. Ер сунъий йўлдошларининг муваффақиятли парвоз эттирилгани ана шу ютуқларнинг тимсоли сифатида бутун жаҳонни хайратда қолдирди.

Коинот сирларини очишда ва инсоннинг космосга парвоз қилишида математика фанининг аҳамияти катта. Шу туфайли институтимизда эҳтимоллик назарияси билан боғлиқ бўлган темаларда кўпгина илмий-тадқиқотлар олиб борилаяпти. Шу жумладан, мен ҳам «Топологик ярим майдонлар ва эҳтимоллик назариясига уларнинг татбиқ этилиши» деган муаммо устида ишлаётирман.

Очиғини айтиш керакки, бу проблема олимларимиз томонидан узил-кесил ҳал қилинган эмас. Айниқса, эҳтимоллик назариясининг ўзига хос томонлари пухта ўрганилмаган.

Илмий муассасамиз ижодий коллективининг яқиндан кўрсатаётган ёрдами туфайли дастлабки ютуқларни қўлга киритдим. Бунда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, профессор Т. А. Саримсоқовнинг ёрдами катта бўлаяпти.

Институтимизда эҳтимоллик назарияси билан боғлиқ бўлган темалар устида самарали иш олиб бораётган хотин-қиз олималар ҳам анчагина. Улар ҳам совет фани ва техникасини ривожлантириш ишига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшаётирлар. Чунки, бурч шунга ундайди.

Н. РАҲИМОВА,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси В. М. Романовский номли Математика илмий-текшириш институтининг аспиранти.

Суратда: комбинатнинг хотин-қизлар совети аъзолари навбатдаги кенгашни ўтказмоқдалар.
А. Абалян фотоси.

ХОТИН-ҚИЗЛАР СОВЕТИ АМАЛИЙ ИШДА

Бундан икки йилча бурун комбинатимизда биттагина — Валентина Пилинова бошчилигидаги бригадага коммунистик меҳнат коллективи номи берилган эди. Ҳозир бу номга сазовор бўлган ва фахрий ном учун курашаётган бригадаларнинг сони 150 га етди. Нина Плаксина, Валентина Сазонова, Валентина Вертякова, Рая Насибуллина бошчилигидаги бригадалар бунга мисол бўла олади. Ҳозир коммунистик меҳнат зарбдори номини олган ва шу ном учун курашаётганларнинг сони 700 дан ошди. Юздан ортиқ бригадалар Валентина Гаганова, мингдан ортиқ тўқувчилар Юлия Вечерова ташаббусининг издошларидир. Буларнинг ҳаммаси қувонарли, албатта. Аммо бу ютуқлар билан хотиржам бўлиш ярамайди.

Ишлаб чиқариш илғорлари тажрибасини бутун коллектив ўртасида кенг ёйиш, етти йилликнинг учинчи йили планларини муддатидан илгари бажариш учун олиб борилаётган умумхалқ курашида хотин-қизлар ролини янада ошириш керак. Шу жиҳатдан комбинат хотин-қизлар совети олдида катта вазифалар турибди.

25 кишидан ташкил топган бу совет бутун ишини комбинатнинг партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари билан ҳамкорликда олиб бориб, салкам икки йил ичида бирмунча муваффақиятларни қўлга киритди.

Совет хотин-қизлар орасида оммавий-сиёсий агитацияни кучайтириш билан бирга, уларнинг талаб ва эҳтиёжларини қондириш соҳасида ҳам кўп ишлар қилди. Улар учун ўқиладиган лекция ва суҳбатларнинг тематикаси кенгайди.

Комбинат маданият саройида хотин-қизларимиз хотирасида узоқ вақтларгача сақланиб қоладиган қизиқарли кечалар ўтказдик. Оилавий кечамизга 200 оила таклиф этилди. Улар нозинеъматлар билан безалган стол атрофида иш муваффақиятлари билан ўртоқлашдилар. Қувноқ қизларимиз учун баллар ўтказиб турамиз. Бунда ёшлар атеистик пропагандага бағишланган лекция тинглайдилар. Лекциядан сўнг бадиий қисм бўлади.

Хотин-қизлар совети 30 дан ортиқ ана шундай кечалар ўтказди. Бу кечаларда хотин-қизлар ижодига бағишланган виставкалар ташкил этилди.

Айниқса, «Уй-рўзғорни қандай тутиш керак?» деган темага бағишланган кечалар кўпларни қизиқтирмоқда. Қандай қилса уй шинам безатилади, мазали таомни тайёрлаш йўллари, дастурхонни қандай безаш керак, деган темаларга бағишланган кечадан кўпчилик мамнун бўлди.

Шаҳар модалар уйининг ходими ўртоқ Нуделман хотин-қизлар ишда, уйда, кўчада ва дам олишда қандай кийинишлари лозимлиги ҳақида қизиқарли лекция ўқиди. Шунингдек, врач Сидельникова алкоголизм оилага, бола тарбиясига қандай таъсир қилиши ҳақида гапириб берди.

Хотин-қизлар учун илмий-атеистик темада оғзаки журнал ташкил этилди.

Комбинатимизда хотин-қизлар учун турли учрашувлар ташкил қилиб турилади. Яқинда СССР халқ артисти Сора Эшонтўраева, шоира Зулфия, Октябрь революцияси қатнашчиси кекса коммунист М. Ф. Егорова хотин-қизларимизнинг меҳмони бўлишди.

Комбинат хотин-қизлари ишда актив, ҳаётда жамоатчи бўлиб етишмоқдалар. Ўнлаб хотин-қиз рационализаторлик таклифи киритди. Уларнинг ҳар бири ўн минг сўмлаб маблағни тежаш имконини беради. Шомансурова, Тихонова, Бородина, Мочалина, Аладина, Евграфова, Киселева, Сорокина ўртоқлар шулар жумласидандир.

Юздан ортиқ хотин-қиз пропагандистларимиз бор. Уларнинг кўпчилиги катта тажрибага эга. Жаҳонгирова, Мимрина, Грудницкая, Пивкиналарнинг ишидан ҳамма хурсанд.

Хотин-қизлар совети, айниқса, ёш болали аёллар шароитини яхшилашда уларга яқиндан ёрдам берди. Болалар боғчалари, яслиларда ўринларни кўпайтириш, ёлғиз оналарга нисбатан ғамхўрликни ошириш сингари ишлар советнинг диққат марказида туради.

Биз республикамиз хотин-қизлари съездини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун барча имкониятимиздан тўла фойдаланган ҳолда, етти йилликнинг учинчи йили планини муваффақиятли бажаришда коллективга ёрдам бериш ва КПСС XXII съездини ёруғ юз билан кутиб олиш учун курашмоқдамиз.

Е. АНДРИЯНОВА,
Тошкент тўқимачилик комбинати хотин-қизлар советининг раиси.

РЕПОРТАЖ

АРЧА УСУЛИДА

Роза Квон 150 сигирни соғади

Бу сут-товар фермаси одатдаги сигирхоналардан бутунлай фарқ қилади: тахтадан ишланган катта сарой дейсиз. Автопоилкалар кўринмайди, ҳар бир сигир учун алоҳида-алоҳида охир йўқ. Бостирманинг ҳар икки томонида, унинг тахтадан ишланган деворлари тагида тунукадан ясалган ва бир-бирига туташиб кетган узун охир бинонинг у бошидан бу бошига чўзилган. Бунинг қулайлиги шундаки, охирга солинган силос, ем-хашакни сигирлар бинонинг ичкарисидан, ташқарисидан ҳам еяверади.

— Шуниси маъқул-да, — дейди бизни бу ердаги ишлар билан таништириб юрган колхоз ветврачи Людмила Романова, — ҳақиқатан ҳам моллар учун дабдабали, деворлари оқланиб сирланган чиройли биноларнинг нима кераги бор, қиш вақтида қаттиқ совуқдан, ёз вақтида қуёш нуридан сақланадиган бошпана бўлса, бас-да! Қолган вақтларда кўпинча сигирлар очиқ ҳавода «сайр» қилиб юради. Нега соғин сигирларнинг ярми бостирма ичида юрибди, ярми ташқарида деб ўйлаётгандирсиз. Ташқаридагилар сути соғиб олиниб нариги дарвозадан чиқариб юборилган. Булар-чи, «арча» агрегатига кириш учун навбат кутиб туришибди.

Шу пайт молбоқарлардан бири бостирма ичидаги дарвозани ланг этиб очиб юборди. Дарвоза олдида уймалашиб юрган сигирлар бирин-кетин ичкарига кириб кетабошлади. Биз ҳам ичкарига кирдик. Донгдор сут соғувчи Роза Квоннинг ишини кузата бошладик. Сигирлар арча усулида соғилади деганларича бор экан: бинонинг ўртаси тизза баравар келадиган узун қилиб ясалган ва атрофлари цемент билан силлиқланиб ишлаб чиқилган чуқурликдан иборат. Ана шу чуқурликнинг ҳар икки томонига қия қилиб сигирлар кириб турадиган жой ҳозирланган. Сигирлар дарвозадан кирганидан сўнг тўғри ўша жойларга боради ва барабан шаклидаги охирларга солиб қўйилган кунжараларни ея бошлайди. Агрегатнинг ҳар икки томонига 8 тадан 16 сигир жойлашган пайтда ўртадан туриб диққат билан кузатган киши агрегатнинг арча деб аталишини дарҳол тушунади: сут соғувчи у ёқ-бу ёққа юриб, аппаратларни ўрнатиб, сутнинг соғилишини кузатиб турадиган йўлка арча дарахтининг танаси-ю, унинг икки томонидаги сигирлар арчанинг шохлари.

Мана, навбатдаги 8 нафар соғин сигир кириб, ўз жойини эгаллайди. Бу пайтда ўнг томондаги саккиз сигирнинг сути соғиб олинган эди. Рўпарадаги дарвоза очилиб, улар чиқариб юборилади. Роза Квон янги кирган сигирларга 8 аппаратни бир зумда ўрнатиб чиқди. Аппаратларда соғиб олинаётган сутлар шланглар орқали тепадаги трубага улаб юборилган. Ҳамма сигирнинг сути бирлашиб, шу труба орқали нариги хонадаги цистернага бориб тушади.

Шу пайт рўпарадаги сигирларнинг елинига ўрнатилган аппаратларнинг бири тушиб кетди.

— Ҳали яхши ўрганмаган, — деб бизга тушунтирди Людмила опа, — шу кунгача Роза 104 сигирни соғиб келаётган эди, — кеча унга яна 16 сигирни қўшиб беришди. Кўраяпсизми, резина шлангларнинг ўртасига шиша трубача ўрнатиб қўйилган. Сигирнинг сути тамом бўлган-бўлмаганлигини шунга қараб билиб туриладди. Анави сигирнинг сути тамом бўлибди. Шишадан ҳеч нарса кўринмай қолди. Шунинг учун Роза дарҳол аппаратни олди.

Шуни алоҳида қайд қилиб ўтиш керакки, ҳозир Роза ихтиёридаги сигирларнинг ҳаммаси ўрта даражадаги сут берадиган сигирлар. У атайин ўзининг маҳсулдор сигирларини қолдириб, шундайларини танлаб олди. Арча агрегатида ишлаш шуни талаб қилади. Агар сигирлар ўрта даражада сут берадиган бўлмаса, у ёки бу сигирда аппарат узоқ вақт туриб қолади. Натижада тартиб бузилади.

Ҳақиқатан ҳам жуда ажойиб экан бу арча агрегати! Бир томондаги сигирларнинг сути соғиб олингунча иккинчи томонга ем-хашак солиниб, сигирлар олиб кирилади. Роза Квон аппаратларни қўйишдан олдин сочиқ билан сигирлар елинини артиб тозалайди. Агар сигирнинг елини кичкина бўлса, тасма билан тортиб боғлаб қўйилади.

Людмила опа билан суҳбатлашар эканмиз, Розанинг қўлда сут соғаётганлигини кўриб қолдик ва бу қанақаси бўлди дегандек унга қарадик. Людмила Романова қарашимизнинг маъносини сезди шекилли, тушунтирди.

— Янги ўргатилаётган сигирлар 2-3 кунгача сутини тўла бермайди, тихирлик қилади. Шунинг учун аппаратдан сўнг қолган сутини қўл билан соғиб олаяпти.

Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг сут соғувчиси Роза Квон «арча» агрегатида ишлаб, ажойиб кўрсаткичларга эришяпти. У ўз боқимидаги 120 сигирдан кунига 1100—1200 литр сут соғиб олмоқда. Шундай қилиб, ўтган йили 15 сигирни соққан киши бу йил бир ўзи 120 сигирга қараяпти.

Ана шу сигирларни соғиб олиш учун икки ярим соат вақт сарф бўлди. Розанинг қўли бўшагандан сўнг биз у билан суҳбатлашдик.

— Илгари фермамизда 23 сут соғувчи бор эди. Арча ишга тушгандан сўнг 13 киши қолди. Колхозда яна янги сут соғиш аппарати ишга туширилмоқчи. Тағин бир ойдан сўнг колхозимизда сигирлар фақат аппаратларда соғиб олинади десам ишонаверинг. Мен ўзим тез кунда 150 сигирни соғабошлайман.

Н. ИСАЕВ.

Суратда: сут соғувчи Роза Квон иш устида.
М. Нуриддинов фотоси.

Халқаро аҳвол

„БМТ БОШ АССАМБЛЕЯСИНИНГ XV СЕССИЯСИДА

НЬЮ-ЙОРК, 22 март. (ТАСС). Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг кеча эрталабки мажлисида А. А. Громико нутқидан кейин Бразилия вакили Фрейтас Валлега сўз берилди. Бразилия вакили Конгодаги фожиаларга тўхталиб айтдики, мамлакатимнинг ҳукумати ўз мамлакатининг мустақиллиги йўлидаги содиқ курашчи Лумумбанинг ўлдирилишини халқаро миқёсда энг оғир жиноят деб қоралайди. Бразилия вакили Конго проблемасини ҳал этиш юзасидан бир қанча таклифларни илгари сурди. Бу таклифлар Бельгиянинг барча ҳарбий ва ярим ҳарбий хизматчиларини Конгодан дарҳол олиб чиқиб кетишни, мамлакатнинг территориал бутунлигини сақлаб қолишни, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Кенгашининг сўнгги резолюциясини дарҳол бажаришни талаб этади. Шу билан бирга, Фрейтас Валле Бирлашган Миллатлар Ташкилоти қўшинларининг Конгодан олиб чиқиб кетилиши «ҳалокатга баравар бўлур эди» деб даъво қилди.

АҚШ вакили Стивенсон совет делегацияси бошлиғининг фактларга бой нутқи делегатларда қолдирган кучли таассуротни бўяб кўрсатишга уринди. У, социалистик давлатлар ва Осиё-Африка давлатларининг Конгодаги аҳвол масаласини муҳокама қилишни қаттиқ талаб этганликларидан норози эканлигини айтди. Америка делегати «музокараларни жуда чуқурлаштириб юбормаслик»ка чақириб, Бош Ассамблеянинг эътиборини Конго Республикасига қарши қилинган агрессияга доир конкрет фактларни муҳокама қилишдан четга тортмоқчи бўлди.

Стивенсон Хавфсизлик Кенгашининг резолюциясини бажаришда «Бирлашган Миллатлар Ташкилоти эришган муваффақиятлар»ни мақтаб гапирди ва Хаммаршельднинг фаолиятини кўкларга кўтариб мақтади.

Стивенсон «Конгодаги маҳаллий йўлбошчиларнинг истакларини эътиборга олиш»га даъват этиб, Чомбе ва Калонжи каби сепаратчиларни ва жиноятчиларни ўз ҳимоясига олди.

Чехословакия ташқи ишлар министри В. Давид мустамлакачиларнинг Конгодаги қонли жиноятларини фош қилиб ташлади. Чехословакия ҳукумати, деди у, дунёдаги барча халқларнинг биргаликда ҳаракат қилиши йўли билан барча империалистларнинг кирдикорларини барбод этиш ва Конго халқининг эркинлиги ҳамда мустақиллигини ҳимоя қилиш мумкин, деб ҳисоблайди. Бельгия қўшинларининг тез орада Конгодан олиб чиқиб кетилишига эришиш ва ажнабийларнинг бу мамлакат ички ишларига аралашувини тўхтатиш зарур. Бош министр вазифасини ижро этувчи Антуан Гизенга бошчилигидаги республика қонуний ҳукуматига ҳар томонлама ёрдам бериш ва Конго парламентининг ўз ишларини яна бошлаб юбориши учун шарт-шароит вужудга келтириш зарур.

Конгодаги аҳвол, деди у, дарҳол ва қатъий чоралар кўришни талаб этади. Конго халқининг манфаатлари ҳам бутун дунёда тинчликни сақлаб қолиш манфаатлари ҳам ана шуни тақозо этади.

Эрталабки мажлис ёпилиши олдидан бельгиялик мустамлакачиларнинг вакили Совет Иттифоқи шаънига туҳмат гаплар айтди.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ УРУШЛАР БЎЛМАСЛИГИГА ИНТИЛМОҚДА

АФИНА, 22 март. (ТАСС). Афинадаги бугунги газеталар Н. С. Хрущевнинг Олмаотада сўзлаган нутқининг баёнини энг кўринарли жойларда босиб чиқардилар.

«Ғарбдаги давлатлар Хрушчевнинг қуролсизланиш ҳақидаги планини қабул қилсалар, у қуролсизланиш устидан қилинадиган ҳар қандай контролни қабул қилишга тайёрдир», — деб уқтириб ўтади «Вима» газетаси. Совет Иттифоқи уруш билан ҳеч кимга дўқ қилаётгани йўқ, у аксинча урушларнинг бўлмаслигига интилмоқда.

«Авги» газетаси шуни кўрсатиб ўтадики, Совет ҳукуматининг қуролсизланиш йўлидаги қизғин интилиши унинг тинчликсевар ташқи сиёсатидан, совет кишиларининг турмуш даражасини ошириш мақсадида халқ хўжалигини тез суръатлар билан юксалтириш йўлидаги интилишидан ҳамда Совет Иттифоқининг капитализм билан тинч мусобақада ғалаба қозонишига бўлган ишончидан келиб чиқади. Қуролсизланиш ва тинчлик — Совет Иттифоқининг доимий сиёсатидир.

Уч давлатнинг Женева музокаралари тўғрисида ахборот

ЖЕНЕВА, 22 март. (ТАСС). Бу ерда ядро қуроли синовларини тўхтатиш юзасидан уч давлат кенгашининг кечаги мажлиси тўғрисида ахборот эълон қилинди.

Ахборотда бундай дейилади: Бугун Миллатлар саройида Совет Иттифоқи вакили раислигида ядро қуроли синовларини тўхтатиш юзасидан уч давлат кенгашининг 274-мажлиси бўлди.

Совет делегацияси марказий ташкилотнинг ижроия органига уч аъзо — Совет Иттифоқи ва унинг иттифоқчилари, Қўшма Штатлар, Англия ва уларнинг иттифоқчилари ҳамда бетараф давлатларнинг вакилларидан иборат маъмурий кенгаш бошчилик қилиши керак, деган таклифни киритди.

Совет делегацияси Франциянинг атом бомбасини синаб кўрганлигига кенгаш қатнашчиларининг эътиборини жалб этди ва Франциянинг бундай ҳаракатлари Женева музокараларининг оқибатига салбий таъсир кўрсатажаги тўғрисида жиддий огоҳлантирди.

Америка делегати кенгашда қараб чиқиладиган асосий масалаларга тааллуқли бўлган таклифларни АҚШ ва Англия делегациялари номидан тақдим этди. Сўнгра, Америка делегати бу ташкилотга хабардор, холис ва объектив иш кўрувчи бир маъмур бошчилик қилиши муҳимдир, деди.

РУМИНИЯ БУЮК МИЛЛАТ МАЖЛИСИ СЕССИЯСИДА

БУХАРЕСТ, 22 март. (ТАСС). Буюк миллат мажлиси сессиясининг бугунги эрталабки мажлисида область иқтисодий кенгашлари таъсис этиш тўғрисидаги қонун лойиҳаси муҳокама қилина бошланди. Румыния Халқ Республикаси Министрлар Советининг раиси И. Г. Маурер ана шу масала юзасидан доклад қилди.

БРАЗИЛИЯ ВЕНГРИЯ, БОЛГАРИЯ ВА РУМИНИЯ БИЛАН ДИПЛОМАТИК МУНОСАБАТЛАР ЎРНАТДИ

НЬЮ-ЙОРК, 22 март. (ТАСС). Информация агентликларининг Рио-де-Жанейродан хабар қилишларича, Бразилия ташқи ишлар министрлиги Бразилия Венгрия, Болгария ва Руминия билан дипломатик муносабатлар ўрнатганлигини эълон қилган.

Бразилиянинг муваққат ишлар вакили Альфредо Бернардес ва ана шу мамлакатларнинг АҚШ даги дипломатик вакиллари Вашингтонда ушбу масала юзасидан битим имзолаганлар.

«Диарио де нотисиас» газетасининг директори Жозо Дантас Бразилиянинг Венгрия, Болгария ва Руминиядаги элчиси қилиб тайинланди.

КОНГО ЖАЛЛОДЛАРИ

Нақадар қонхўрлик, нақадар тубанлик! Ифлос ниятларнинг қурбони бўлди эрк ўғли, озодлик курашчиси Патрис Лумумба! Қотилларнинг, «эркин дунё» хунрезларининг разил, ваҳшиёна қилмишлари Африканинг содиқ фарзанди, оташин қалб эгасини қонга ботирди. Ҳа, «маданий дунё»нинг жаллодлари, атом асрининг қулдорлари уни ўлдирдилар. Кекса тарихнинг курашлар битилган саҳифаларига Лумумбанинг — буюк ирода, юксак қалб эгасининг қаҳрамонлиги, империалист йиртқичларнинг навбатдаги яна бир тубанликлари қон билан ёзилди.

Конго учун, ёнар тоғдек қайнаб тошаётган Африка учун, империализм кишанларини парчалаш йўлида курашаётган миллионлаб йўқсиллар, ҳақсизлар, очлар учун, бутун дунёдаги прогрессив кучлар учун бу бениҳоя катта жудоликдир.

Қаҳрамон Конго халқи ўзининг азиз фарзандларидан жудо бўлди. Лумумбанинг қутлуғ қони тўкилди. Аммо бу билан империалистлар эрксевар Конго халқининг озодликка бўлган ниҳоясиз, қудратли иродасини бука олармиди! Йўқ, ҳечқачон! Иродалар яна ҳам мустаҳкам, сафлар янада бардам. Жаҳоннинг тинчликсевар халқлари қўллаб-қувватлаётган баҳодир халқнинг букилмас иродаси олдида асрий кишанлар ҳам, қонхўрликлар ҳам, зиндон ва ўлим хавфи ҳам, Саҳройи Кабирни буркитиб қилинаётган атом синовлари ҳам ожиздир!

Африканинг содиқ ўғли XX аср ваҳшийлари қўлида ҳалок бўлди. Унинг қотиллари ким? Озодлик жарчиларини қонга белаган, фарзандларини етим, хотинларини тул қолдирган, оналарини азиз фарзандидан жудо қилган жаллодлар ким?!

Жаноб Хаммаршельд, жаноб империалистлар халқнинг чексиз нафрати, ғазаби олдида юзларингиз қора бўлди. Тарих олдида ҳеч кечириб бўлмас гуноҳга ботдингиз. Ахир, Мобуту, Чомбе, Касавубу қўғирчоқларининг тегирмонига сув қуйган, Бельгия империализмининг пичоғини қайраб берган ким экан ўзи?! Конгонинг қонуний парламенти тарқатиб юборилди, қонуний ҳукумат қамоққа олинди. Лумумба, унинг маслакдошлари азоб-уқубат зиндонларига ташланди, ҳақоратланди. Бутун жаҳон, тинчликсевар давлатлар бу қонунсизликка тезда чек қўйишни, Лумумба ва унинг шерикларини озод қилишни талаб қилди. Сиз, жаноб бош секретарь, шунда Конгога ҳам келдингиз. Хўш нима бўпти? Бўрининг қилмиши ҳаммага аён, қон иси келади шўр тумшуғидан. Мустақил Конгонинг, унинг баҳодир фарзанди Лумумба ва дўстларининг тақдири сизга топширилган, ишонилган эди. Ҳа, қўйни бўрига топширишган эди. Сизчи, нима қилдингиз? Бандит шайкалари билан оғиз-бурун ўпишиб, океаннинг нариги ёғидаги ўз хўжайинларингизнинг буйруғини садоқатлилик билан бажардингиз. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти байроғи остида қандай разилликлар қилдингиз?

Конго масаласини ҳал этишдаги ана шундай разил имирсилашлар, узундан-узоқ нутқлар, резолюциялар жаллодларга ўз ифлос мақсадларини амалга ошириш имконини берди. Улар ваҳшийларча ўлдирилди. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг байроғи эрксеварлар қонига бўялди. Сизлар Лумумбани, унинг иродали, содиқ дўстларини шундай қилиб жаллодлар қўлига топширдингиз. Энди бўлса, гўё бундай аҳволдан ачинганлек бўлаяпсизлар, афсус-надоматлар қилаяпсизлар, ҳатто ёлғондакаси тимсоҳ кўз ёшлари тўкаяпсиз.

Ахир Лумумбанинг қўлини ўлим занжирига боғлаб берган, унга ўлим ҳукмини олдиндан ёзиб қўйган сизлар эмасмисизлар! Ахир Конго боғларидаги озодлик гулларини ифлос ёқларингиз остига олиб топтаган, эзган, бутунлай йўқ қилиб ташлашга жон-жаҳдингиз билан уринаётган сизлар эмасмисизлар! Энди бўлса, Бельгиялик қулдорларга сотилган Мобуту, Чомбе, Касавубу ва бошқалар билан тил бириктириб, озод ва эрксевар Конгони парчалаб юборишга интилмоқдасиз. Сиз ўйлаган комедия сўнгига етаяпти. Аммо Ассамблея мажлисларидаги узундан-узоқ нутқлар, афсус-надоматлар, бажарилмайдиган резолюцияларнинг сўнгги йўқ! Конго бўлса парчаланмоқда.

Йўқ, жаноблар, сизлар ўйлаган замонлар ўтиб кетган. Конгода, бутун Африкада эрк шабадалари елмоқда. Лумумба қони тўкилган муқаддас тупроқдан озодлик гуллари ўсиб чиқмоқда. Бу гуллар чинакам озодлик гуллари, Африка халқининг асрлар бўйи олиб борган ва бораётган курашининг самараларидир. Уни ҳечким, ҳеч қачон топтай олмайди. Оёқ-ости қилолмайди! Чунки уни эрксевар конго халқи, бутун Африка ардоқлаб ўстирмоқда.

Конго жаллодлари ўз жазоларини тортишлари керак. Конго халқининг содиқ дўсти улуғ Советлар Иттифоқи буни қатъий талаб қилди ва қилмоқда! Бутун эрксевар халқлар буни истайди. Тарих, халқ жаллодларнинг ифлос қилмишларини ҳеч қачон эсдан чиқармайди! Албатта қасос олади!

Лумумба ёвузлар қўлида мардларча ҳалок бўлди. Лумумба кўтарган озодлик байроғи мағрур ҳилпирайди Конго устида!

Конго жаллодлари жазолансин! — халқнинг, тарихнинг ҳукми ана шу.

М. ҚОРИЕВ.

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ“

4-БЕТ 24 МАРТ, 1961 ЙИЛ.

Клуб—илғор тажрибалар минбари

Эрталаб Янгиердаги «Коммунизм» колхозининг клуби олдида шундай бир эълон пайдо бўлди: «Илғор тажрибалар лекторийси. Колхоз раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсунбой Латипов бугун маккажўхори етиштиришнинг янги усуллари ҳақида сўзлаб беради». Кечқурун колхоз клубига келган кўпдан-кўп кишилар республиканинг энг яхши маккажўхорикор хўжалиги — «Политотдел» колхозига қилинган сафар ҳақидаги ахборотни тингладилар. Н. С. Хрушчев Закавказье республикалари қишлоқ хўжалик илғорларининг кенгашида ана шу колхознинг маккажўхори етиштириш соҳасидаги тажрибаларига юксак баҳо берган эди.

Бундай учрашувлар «Коммунизм» колхозида одат бўлиб қолган. Илғор хўжаликларни бориб кўрган, илмий тадқиқот муассасаларида бўлган, новаторлар билан учрашган ҳар бир киши ўз таассуротларини ҳамқишлоқларига сўзлаб бериб туради. Колхоз клуби ана шундай тадбирлар ўтказиш учун душанба кунини белгилаб қўйган. Илғор тажрибалар лекторийси шу зайлда бунёдга келди.

Клуб янгиликлар ҳақидаги ҳикоялар учун минбар бўлибгина қолмай, балки унинг ўзи ҳам илғор тажрибаларни ўрганиш учун сафарлар уюштиришда ташаббус кўрсатмоқда. Масалан, колхозчи қизлар пахта териш машинасининг донгдор механик-ҳайдовчиси Турсуной Охунованинг ҳаёти ва ишлари ҳақида батафсил маълумотларни билмоқчи бўлганларида клуб мудири Қобил Раҳмонқулов Турсуной яшаб турган Пахта қишлоғига делегация юборишни колхоз правлениесидан илтимос қилди. Бошқа бир донгдор механизатор — Ўрта Осиё машина-синаш станциясининг бригада бошлиғи Валентин Тюпко клубнинг таклифига биноан «Илғор тажрибалар лекторийсида» ўз тажрибалари ҳақида сўзлаб берди.

Лекторий ишларида механизатор инженерлар, агрономлар, зоотехниклар актив қатнашмоқдалар. Лекциялар вақтида илмий оммабоп фильмлар ва фотомонтажлар кўрсатилмоқда

(ЎзТАГ).

Тошкентдаги 141-мактаб н и н г ёш мичуринчилари бу йил жонажон мактаблари боғига минг туп мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтказишга қарор қилдилар. Суратда: ўқувчилардан (чапдан) С. Аҳадов, Н. Расулов ва Б. Эшонжоновлар кўчат ўтқазишаяпти.

Б. Абдуллаев фотоси.

(ЎзТАГ фотохроникаси).

Ўзбекистон журналистлар союзида

Ўзбекистон Журналистлари союзи правлениеси президиумининг навбатдаги мажлисида март ойининг охирида Тошкент журналистларининг «Газета саҳифаларида пропагандистик мақола» деган темада умумшаҳар летучкасини ўтказишга қарор қилинди.

КПСС XXII съезди шарафига «Ўзбекистон етти йиллик марраларида» китобини тайёрлаб нашр этиш мўлжалланди. Республиканинг етти йилликнинг дастлабки икки йили мобайнида эришган муваффақиятлари бу китобда акс эттирилади.

Тил ва таржима секциясининг таклифига мувофиқ, ёш таржимонлар учун ташкил этилган доимий семинарнинг программаси муҳокама қилинди.

Президиум бу йил журналистлар ижодий командировкаси миқдорини анча кўпайтиришга қарор қилди.

Журналистика ва публицистика соҳасидаги энг яхши асарлар учун республика мукофотлари олишга тақдим этилган материалларни кенг муҳокама қилмоқ учун президиум ижодий секциялар ва комиссияларга юборишга қарор қилди. (ЎзТАГ).

ШАХМАТ

Бу партияда ҳам Ботвинникнинг қўли баланд

22 мартда Таль—Ботвинник матч-реваншининг 4-партияси бошланди. Жаҳон чемпиони Михаил Таль ўйинни шоҳ олдидаги пиёдани икки хонага суриш билан бошлади. Қора доналар билан ўйнаган жаҳон экс-чемпиони Михаил Ботвинник иккинчи партиядагидек бу гал ҳам Каро-кан ҳимоя усулини қўллади. Ўйин давомида Таль янги комбинацияларни ишлатиб ташаббусни қўлга олади ва доскада мураккаб аҳвол рўй беради. 14-юришда фарзинларнинг алмаштирилиши кескин курашни бироз юмшатди. Таль усталик билан манёвр қилиб, Ботвинникни бир пиёда ва филга руҳни беришга мажбур қилди. Лекин экс-чемпионнинг пиёдалари марказга мустаҳкам жойлашиб олганлиги учун бу йўқотиш унинг қўлини пасайтирмади. Кейинчалик Ботвинник оқлардан яна битта пиёдани ютиб олди.

30-юришда тахтада яна мураккаб кураш бошланди. Энди ташаббус Ботвинник қўлига ўтади. Оқларнинг икки руҳи, асп ва уч пиёдаси қораларнинг руҳи, фил, асп ва беш пиёдасига қарши турибди.

Бундан олдинги уч партияда ғалаба оқлар томонида бўлган эди. Аммо бу «қоида» тўртинчи партияда сақланиши ёки сақланмаслигини ўйиннинг натижаси кўрсатади. Ўйин 41-юришдан кейин Ботвинникнинг [illegible] ҳолда кечиктирилди. (ТАСС).

КАНИКУЛ ХУШЧАҚЧАҚ ЎТАДИ

Областимиз мактабларининг пионер ва ўқувчилари бугун баҳорги каникулга чиқадилар. Улар бир ҳафталик каникулда яхши дам олиб, ўзларида янги куч-ғайрат тўплайдилар. Халқ маорифи бўлимлари, комсомол ва пионер ташкилотлари ўқувчилар каникулининг хушчақчақ ўтиши учун қатор тадбирларни белгиладилар.

Тошкентдаги театрлар каникул кунларида болалар хизматида бўлади. Барча кинотеатрларда болалар эрталиги ўтказилади. «Ёш гвардия» кинотеатри бир ҳафта давомида «Олтин калитча», «Учувчи кема», «Пионер шуҳрати», «Рижик» каби болалар ҳаётини акс эттирувчи бадиий фильмларни намойиш қилади.

Свердлов номли концерт залида шаҳардаги мактабларнинг ҳаваскорлар кўриги бўлади. Бунда рақсчи, ашулачи, шеър ўқувчи ҳаваскорлар, хор коллективи аъзолари ўз талантларини намойиш қиладилар. Ўқувчилар саноат корхоналарининг коммунистик меҳнат бригадалари аъзолари, ишлаб чиқариш илғорлари, фан ва маданият арбоблари ҳамда ёзувчилар билан учрашувлар ўтказадилар. Пионер ва ўқувчиларга етти йилликнинг улуғвор программасини амалга оширишдаги ютуқлар, фан ва маданият соҳасидаги янгиликлар ҳақида сўзлаб берилади.

Каникул кунларида пойтахтимизга республикамизнинг областлари ва кўпгина шаҳарларидан ўқувчилар меҳмон бўлиб келишади. Улар пионер икки йиллигига бағишлаб «Пионер-Ватанга» шиори остида ўтказиладиган республика ёш туристлари конференциясида қатнашадилар.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

Ҳаваскор рассомлар асарлари кўриги

Яқинда Тошкент шаҳридаги халқ ижодий театри биносида республика ҳаваскор рассомларининг янги асарлари кўргазмаси ташкил этилди. Бу кўргазмага республикамизнинг бошқа область ва шаҳарлари қаторида Тошкент область ҳаваскор рассомлари ҳам ўзларининг 100 дан ортиқ асарлари билан қатнашмоқдалар. Ранг-баранг темаларда санъаткорона ишланган расмларнинг авторлари асосан ишчилар, хизматчилар, студентлардан иборат. Ҳаваскорлар ўз асарларига областимиз донгдор кишиларининг ҳаётини, орзу-истакларини, меҳнатда кўрсатган қаҳрамонликларини тема қилиб олганлар. Расмларнинг деярли ҳаммаси ҳам шу куннинг нафаси билан суғорилган. Булар орасида ўз композициясининг пишиқлиги, қаҳрамоннинг руҳий ҳолатини тўлалигича акс эттириши жиҳатидан гулистонлик Э. Малаевнинг «Социалистик меҳнат қаҳрамони Ғанишер Юнусовнинг портрети» асари бошқалардан ажралиб туради.

Кўргазмага қўйилган асарлар орасида А. Холиқовнинг «Оталиқдагилар келдилар», «Концерт олдидан» асарлари ўзининг етуклиги, сюжет ва композициясининг узвийлиги, ранг ва бўёқларининг ғоят нафислиги билан томошабинларни ўзига мафтун этмоқда. Ёш рассомнинг муваффақияти шундаки, у ўз қаҳрамонларининг руҳий кечинмаларини жуда оддий штрихлар орқали баён қила олган.

Сўнгги йилларда ҳаваскорлар орасида пейзаж чизишга интилиш кучайиб бораётганлигини қайд қилиш керак. Бу ҳол кўргазмага қўйилган асарларда ҳам ўз аксини топган. Пейзаж асарларининг характерли томони шундаки, уларда табиат манзараларининг қай бир ҳолати тасвирланмасин, ҳаммасида ҳам замонавийлик акс этиб туради. Тошкент тўқимачилик комбинатининг дурадгори В. Богдановнинг, «Сантехмонтаж» идорасининг слесари Г. Божаниннинг, артель ишчиси Ю. Эргашевнинг пейзаж асарларида ўлкамизнинг бой манзаралари фидокор кишиларимизнинг руҳий кечинмалари, уларнинг келажак ҳақидаги ёрқин орзу-истаклари билан ҳамоҳанг берилганини кўрамиз.

Рассомчилигимизнинг графика соҳаси ҳам сўнгги йилларда янги-янги талантлар ҳисобига бойиб бормоқда. Қувончлиси шундаки, бу ёш талантлар колхозчилар, ишчилар орасидан етишиб чиқмоқдалар. Областимизнинг графикачилари бу кўргазмага ўнлаб асарлари билан иштирок этмоқдалар. Улар ўз қаҳрамонларининг ҳаракатини, мураккаб руҳий кечинмаларини ғоят усталик билан бера олганлар.

Кўргазмага қўйилган асарлар областимизда ҳаваскор рассомлар сафи кун сайин кенгайиб бораётганлигидан далолат бериб турибди.

Т. ОДИЛБЕКОВ.

Суратда: Чирчиқдаги қаттиқ қотишмалар заводининг машинисти А. Холиқовнинг «Оталиқдагилар келдилар» асаридан фоторепродукция.

Редактор З. И. ЕСЕНБОЕВ.

Тошкентнинг томоша залларида

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 24/III да эрталаб **Маскарад**, кечқурун **Масхарабозлар** ва **Концерт бўлими**, 25/III да эрталаб **Доктор Айболит**, кечқурун **Кармен**.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 24/III да **Олма гуллаганда**, 25/III да эрталаб **Фурқат**, кечқурун **Ганг дарёсининг қизи**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 24/III да **Равшан ва Зулхумор**, 25/III да эрталаб **Паранжи сирлари**, кечқурун **Олтин қидирувчилар**.

КИНО

Олтин калид (эрталаб соат 10 да). **Кўр ўғли** (эрталаб 11 ярим, кеч 6 ярим ва 8 да). **Қор устидаги гул** (кундуз ва кечқурун) — «ВАТАН».

Эҳтиёт бўлинг, буви! — «МИР», «ИСКРА» «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун), «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз соат 4 дан).

Рижик — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10 да), «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз 4 гача), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Мундирсиз солдатлар — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Шовқин-суронли кун — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 3, кеч 8 ва 10 да).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

Мактаб ўқувчиларининг каникул кунларида

24 мартдан 31 мартгача

КАТТА ЦИРК ТАМОШАЛАРИ

АРСЛОНЛАР АТТРАКЦИОНИ

Арслонларни ўргатувчи **Владимир Борисов.**

Жаҳон экс-чемпиони, СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери

ГРИГОРИЙ НОВАК гастролининг давоми.

Томошалар: кундуз соат 3 ва кеч 7 яримда бошланади. Якшанба куни 3 марта томоша кўрсатилади: кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда. Билетлар сотилмоқда.

КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ ЎЗБЕКИСТОН КОНТОРАСИ

кинотеатрлар экранига

Тонгда сакраш

НОМЛИ ЯНГИ КИНОПОВЕСТЬ ЧИҚАРАДИ.

Сценарий автори — **Г. Березко.**

Постановкачи режиссёр — **И. Лукинский.**

Бош оператор — **В. Гинзбург.**

Ролларда:

В. Костин, В. Кашпур, Т. Витченко, В. Владимирова, Е. Кузюрина, В. Колокольцев, В. Златоустовский, Э. Мартиросов, Н. Колофидин, А. Зубов, В. Костаревлар қатнашади.

Фильмни М. Горький номли киностудия ишлаган.

Кенг экранли

«ВАТАН» КИНОТЕАТРИДА ҚУЙИДАГИ ФИЛЬМЛАРНИ КЎРИНГ

Янги рангли бадиий грузин музикали кинокомедияси

ҚОР УСТИДАГИ ГУЛ

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади. Билетларни олдиндан сотувчи касса ишламоқда.

Сеанслар: эрталаб соат 11 ярим кундуз 1, 2-20, 3-40 минут, кеч 5, 6 ярим ва 9-45 минутда бошланади.

Кенг экранли озарбайжон тарихий бадиий фильми

КЎР ЎҒЛИ

Сеанс кеч соат 8 да бошланади.

Мактаб ўқувчиларининг каникул кунларида:

24, 25, 26/III да — **Олтин калид.**

27, 28, 29/III да — **Чўккан кеманинг сири.**

30, 31/III да — **Учар кема.**

Сеанс эрталаб соат 10 да бошланади.

Тошкент шаҳар, Наврўз кўча, 63-уйда турувчи **Вазира Тиллахўжаевна Хўжаеванинг** Москва шаҳар, 1-Черемушкинский, 3-уйда турувчи Ҳаким Раҳимович Ниёзовдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район халқ судида кўрилади.

Ш. Руставели кўчаси, 59-уй, 3-квартирада турувчи **Нина Никитична Туркованинг** шу уйда турувчи Сергей Васильевич Турковдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Фрунзе район халқ судида кўрилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Редакциямизнинг АДРЕСИ:

Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140, Пропаганда бўлими — 136, Совет қурилиши бўлими — 136, Адабиёт ва санъат бўлими 29040, 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими, Маданият бўлими — 34048, 132. Секретариат 34808, 115. Маҳаллий ахборот бўлими — 29040, 50. Хатлар бўлими — 34048, 156. Эълонлар бўлими — 28142.

Р. 09093. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр В. 1559.